

2017. JÚLIUS: JÉZUS MENYASSZONYA + A SZOLGÁLTATEVŐ PROFILJA SÁMUEL ELSŐ KÖNYVÉBEN + A SZEGÉNY LEGYŐZHETLEN
+ HOGYAN VISZONYUL ISTEN A FIZIKAI BÁNTALMAZÁSHOZ + GYÖKEREK + BALLAGÁS AZ ADVENTISTA TEOLÓGIAI INTÉZETBEN
+ A HARMADIK OSZLOP: A SZÖVETSÉG PARANCSOLATAI + A MENNY – BELÜLRŐL

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETÉLET VÁRÓKNAK

**A SZIKLÁRA
épített EGYHÁZ**

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

7

3 Vezércikk

Teodor Huțanu

Jézus menyasszonya

4 Infó

A Hartland Egészségügyi és Nevelési Intézet levele a Hetednapi Adventista Egyház vezetőségéhez

5 Infó

Nyugovóra tértek

7 Lelkiség

Dan Constantinescu

A szolgálattevő profilja Sámuel első könyvében

10 Börtönszolgálat – a szabadság utáni vágy jegyében

Mihai Enea

Evangelizáció a moldvai börtönökben

12

Adrian Horga

Isten nélkül semmit!

Grigore Bota

Élettapasztalatok biznyságtétele

12 A hónap témája

Ștefan Radu

A szegény legyőzhetetlen

18 Reflexiók

Sorin Petrof

Hogyan viszonyul Isten a fizikai bántalmazáshoz

20 Adventtörténelem

Beniamin Roșca

Gyökerek (2)

22 Cernica – ATI

Emanuel Sălăgean

Ballagás az Adventista Teológiai Intézetben

20

Nemzetközi tudományos konferencia az Adventista Teológiai Intézet és az Oxford Brooks Egyetem közös szervezésében

25 Azonosságunk pillérei

Florin Lăiu

A harmadik oszlop: a szövetség parancsolatai (1)

30 Gyermekekdal

Alina Chirileanu

Folytassuk a Biblia olvasását!

31 Szívtől szívnek

Ștefan Tomoiagă

A menny – belülről

25

„Az örök élet feltételei ma is ugyanazok, mint az Édenben voltak: tökéletes életszentség, összhang Istennel, valamint az isteni törvények elveivel való tökéletes alkalmazkodás. Az ószövetség a jellem ugyanazon mértékét szabja meg, mint az új. Ezt a mértéket nem lehetetlen elérnünk. Minden Isten által adott parancs, minden utasítás egyúttal a lehető legbiztosabb ígéretet rejt magában. Isten gondoskodott arról, hogy Őhozzá hasonlónvá válhassunk, és ezt az átalakulást el is fogja végezni mindenkiben, aki a saját romlott akaratát nem szegezi szembe az Övével, és ezzel nem akadályozza kegyelmének munkálkodását.”
(Ellen G. White, *Gondolatok a Hegyibeszédről*, 76)

2017. július. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; Tanácsadók Ștefan Tomoiagă, Aurel Neațu, Eduard Călugăru, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Georget Pirlitu, Viorel Răducan, Iosif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Daniel Chirileanu, Florian Ristea; Fordította és szerkesztette Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Fast Print, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40

ISSN 1842 - 3361

JÉZUS MENYASSZONYA

Néha valóban úgy történik, hogy a vőlegény megtalálja álmai kisasszonyát, és feleségül veszi. De nem telik el sok idő, és rájön, hogy a felesége nem éppen álmai asszonya. Ugyanolyan szép, de néha házi ruhában jár-kel előtte. Sokat tud, de nem mindent. Általában jókedvű ugyan, de néha fáradt, nyűgös. Aztán meg ott vannak a rokonai: erre végképp nem gondolt. Továbbra is szereti a feleségét, de nem olyan a házassága, mint amilyennek elképzelte.

Eszményítés, elvonatkoztatás, majd családás. Nem telik el sok idő a gyülekezetbe való belépéstől, és a sokk nem várat magára: „Nem épp olyan a légkör, mint amilyenre számítottam”. Az Úr Jézus menyasszonyának több hiányossága is van. A Mennyei Vőlegény azonban másképpen gondolkodik menyasszonyáról: „Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeketek, miképpen a Krisztus is szeretete az egyházat, és Önmagát adta azért; hogy azt megszentelje, megtisztítván a víznek feredőjével az Ige által, hogy majd Önmaga elébe állítsa dicőségben az egyházat, úgy hogy azon ne legyen szeplő, vagy sömörögzés, vagy valami afféle; hanem hogy legyen szent és feddhetetlen” (Ef 5:25–27). Szereti őt, nem azért, mert tökéletes, hanem hogy tökéletessé váljon.

Hajlamosak vagyunk különböző, sőt ellentétes magatartást tanúsítani Jézus és egyháza iránt. Szeretjük Jézust, de egyházát alig bírjuk elviselni. Ezért

inkább beleolvasunk egy jó könyvbe, vagy megnézünk egy vallásos műsort, minthogy elmenjünk a gyülekezetbe. Való igaz: a gyülekezet nem szentek közössége, egy mindig, kivétel nélkül kellemes környezet. De az evangéliumok Jézusa sem az, akinek képzelőerőnk megrajzolja. Az üdvösség a keresztre feszített, eltemetett és feltámadt Jézusban testet öltött Isten. És ebben semmi sem metaforikus, elvont vagy személytelen.

Az evangéliumokat olvasva érezni lehet a betlehemi jászol illatát, szemünk előtt elevenedik meg a Gecsemáné-kerti agónia, majd az üres sírbolt eredményezte extázis. Az evangélium nem enged meg semmiféle elvonatkoztatást, általánosítást. Minden lépés, amit a názáreti Tanítóval teszünk meg, a legszemélyesebb kaland része. Az ellenállhatatlan vonzerejű Galileai úgy fogad el, ahogy vagyok, de nem hagy úgy, ahogy vagyok. És nem csak velem tesz így, hanem az egész egyházzal. Több mint izgalmas látni, ahogy a menyasszony egyre szebb és ékebb lesz, amint közeledik a menyegző órája. Nem hiába van megírva: „El nem hagyván a magunk gyülekezetét” (Zsid 10:25).

Közeledik a Vőlegény eljöttének órája! Legyünk ott mindannyian! ■

Teodor Huțanu, a *Curierul Adventist* főszerkesztője

**ESZMÉNYÍTÉS
ÉS CSALÓDÁS
TEODOR
HUȚANU**

AZ ELLENÁLLHATLAN VONZEREJŰ GALILEAI ÚGY FOGAD EL, AHOGY VAGYOK, DE NEM HAGY ÚGY, AHOGY VAGYOK. ÉS NEM CSAK VELEM TESZ ÍGY, HANEM AZ EGÉSZ EGYHÁZZAL.

Megújulás és Reform te, családod, gyülekezeted, felebarátaid

„Közösségünkben vannak, akiknek bele kell kapaszkodniuk hitünk oszlopaiba, meg kell állapodniuk, sziklaalapot találniuk ahelyett, hogy az izgalmak felületén hánykolódnának, ösztönösen viselkednének. Vannak a gyülekezetben lelki betegek, maguk teremtette betegek. Lelki gyengeségük ingadozásuk következménye. Ide s tova hajtja őket a tanítás váltakozó szele. Gyakran összezavarják a dolgokat, gyakran kétségbe esnek, mert teljesen az érzések játékszerei. Feltűnést keltő, izgató vallást kedvelő keresztények ezek, mindig újra, mindig másra éheznek. A fura tanítások megzavarják a hitüket, értéktelenekek az Isten ügye számára.

Isten kiegyensúlyozott férfiakat és nőket hív, akiknek szilárd a célja, akikre számítani lehet a veszedelem és a próba óráján, – akik olyan biztosan meggyökeresedtek és megállapodtak az igazságban, mint az örök halmok, – akiket nem lehet jobbra-balra ingatni, hanem célegyenesen haladnak, és mindig az igazság ol-

A Sziklára építsetek!

dalán szállnak síkra. Egyeseket a vallásos veszély idején csaknem bizonyosan az ellenfél soraiban találjuk; ha egyáltalán számítnak valamit, azt a rossz oldalán vetik latba...

Akik keveset tesznek az Üdvözítőért a lélekmentés terén, csupán kevés lelki erőre tesznek szert. Folyvást használnunk kell az erőnket, hogy fejlődhessen, növekedhessen. Amint a betegség is a természet törvényei megszegésének a terméke, úgy a lelki tisztátalanság is Isten törvénye folytonos megszegésének a következménye, még ha e törvényszegők állítják is, hogy megtartják Isten valamennyi parancsát...

Ha nem gyakoroljuk lelki erőnket, elgyengülünk, amint a test tagjai is elerőtlenednek, ha valaki betegen kénytelen huzamosabb időn át tétlenül heverni. Az igénybevétel fejleszti az erőt.”

(Ellen G. White, *Bizonyságtételek*, 4/74–75)

A HARTLAND EGÉSZSÉGÜGYI ÉS NEVELÉSI INTÉZET LEVELE A HETEDNAPI ADVENTISTA EGYHÁZ VEZETŐSÉGÉHEZ

2015. június 30.

Az Adventista Egyház tisztelt vezetői!

Imádkozunk, hogy Isten gazdagon megáldja munkátokat, és bízunk benne, hogy meg is teszi! Hálás vagyok, hogy a Hartland Egészségügyi és Nevelési Intézet nevében (Rapidan, Virginia, Amerikai Egyesült Államok) nyílt levélben fordulhatok önökhöz. A Hartland Intézetet 1983-ban alapították azzal a céllal, hogy fiatalokat képezzen ki világunk Megváltója feltámadása és visszajövele üzenetének hirdetésére. A Világegyház minden részéről jöttek hozzánk fiatalok tanulni, ezért is fordulok most a Világegyház vezetőségéhez.

Ha visszatekintünk múltunkra, el kell ismernünk, hogy hibákat is követtünk el, amit nagyon sajnálunk. Bocsánatot

kérünk bármiért, amivel esetleg kárt okoztunk Isten egyházának. Néha kritikus magatartást tanúsítottunk mind az egyház vezetőségével, mind a tagságával szemben. Továbbá a Hartland Intézet elfogadta a tizedből befolyt összegeket, amelyeket evangelizációs célokra és tanáraink fizetésére fordítottunk. Elismerjük, hogy ezzel nem éppen az egység és a harmónia légkörét ápoltuk, sőt ártottunk a Világegyházzal fenntartott kapcsolatunknak.

Nemrég a Hartland Intézet élén változások történtek, és imában kértük az Urat, hogy vezessen döntéseinkben, hogy tovább folytathassuk a munkát. Tudatában vagyunk, hogy szükséges együtt dolgoznunk az Egyházzal az evangéliumi küldetés teljesítése érdekében. A vezetőségi tanács igazgatói megszavazták, hogy 2014 júliusától kezdődően többé ne fogadjunk el az Adventista Egyház részéről tizedből származó összegeket. Továbbá elkötelezzük magunkat, hogy nyilvános vagy személyes nyilatkozatainkban pozitív magatartásunkról és támogatásunkról biztosítjuk a Hetednapi Adventista Egyházat (weboldalunkon – www.hartland.edu – megtekinthetitek szponzorainknak írt nyílt levélünket, valamint közös törekvéseinkre vonatkozó hivatalos nyilatkozatunkat).

Működésünk összhangban van a Hetednapi Adventista Egyház hitalapelveivel, és nem tekintjük a hit próbatételének mindazokat a tanításokat, amelyek nem szerepelnek az Adventista Egyház doktrínái között. Diákjainkat tanítás és példamutatás által készítjük fel, hogy kiegyensúlyozottan, a Biblia tanításaira alapozva Jézusért éljenek, kerülvén a törvényeskedés és szélsőségesség minden formáját. Elismerjük diákjaink azon jogát,

June 30, 2015

Dear Seventh-day Adventist Church Leader,

We trust and pray that God is blessing your ministry abundantly! I am thankful to be able to write an open letter to you on behalf of Hartland Institute of Health and Education (also known as Hartland College), based in Rapidan, Virginia, United States. Hartland College began in 1983 with the vision of preparing young people to carry the message of our resurrected and soon-coming Savior to the world. We have had students come from all areas of our world church, and because of this, we want to address this letter to our church leaders.

In hindsight, we recognize that Hartland has made mistakes, and we are sorry for them and any resulting harm to God's church. At times a critical spirit and attitude was manifested toward both church leaders and fellow members. It was also Hartland's practice to accept tithing monies for Bible teachers and other evangelistic activities. We recognize that these things did not foster a spirit of unity and harmony, damaging our relationship with the world church.

Recently, Hartland has had a change in leadership, and as we have prayed about how we can best further the Lord's work, we have been deeply impressed by the need to work unitedly with our church in finishing the gospel commission. Our board of directors voted that as of July 2014 we would no longer accept funds designated as tithing from Seventh-day Adventists. We are also committed, when speaking publicly and privately, to reflect a positive and supportive attitude toward the Seventh-day Adventist Church. (See two statements on our website, www.hartland.edu, "Pressing Together" and "An Open Letter to Our Tithing Donors.")

We stand in harmony with the fundamental beliefs of the Seventh-day Adventist Church and do not hold as a test of faith any teaching that is not found in them. We are preparing our graduates by precept and example to live for Jesus in a balanced, biblically-based manner avoiding extremism and legalism. We recognize they have freedom to believe differently, but we will do what we can to encourage them—by writing, calling, and visiting when possible—to work supportively with the church. We currently are in dialog with a number of ministries to this end and have accompanied some of their leaders on visits with church leaders to foster a more cooperative relationship.

If you experience challenges with a ministry or persons within your territory who graduated from or claim to be associated with Hartland, please contact us, and we will do what we can to encourage them in the path of reconciliation.

We thank you for your understanding, and we look forward to working with you to hasten Jesus' soon return.

In His service,

Norbert Restrepo
President

PO Box 1
Rapidan, VA 22733
Phone 540-672-3100

Fax 540-672-3107
president@hartland.edu
www.hartland.edu

hogy szabadságukban áll másképpen gondolkodniuk és hinniük, de mi igenis mindent megteszünk – írott anyagok, felhívások és látogatások által – annak érdekében, hogy konstruktív módon együtt dolgozzanak az egyházzal. Jelenleg az Egyház több ügyosztályával is kapcsolatban állunk, hogy elérjük ezt a célt, és az együttműködő kapcsolat erősítése végett több találkozót is szerveztünk az Egyház osztályvezetőivel.

Ha gondjaik adódnának munkaterületükön olyan személyekkel, akik a Hartlandon végeztek, vagy valamilyen módon kapcsolatban állnak intézményünkkel, kérjük, jelezzék ezt nekünk, és mi mindent meg fogunk tenni, hogy a megbékélés útjára tereljük őket.

Köszönjük megértésüket, és nyitottak vagyunk az Önökkel való együttműködésre, hogy ez úton is sietessük Urunk Jézus Krisztusunk eljövételét.

A Jézus szolgálatában,
Norbert Restrepo, elnök

NYUGOVÓRA TÉRTEK

TIMIS-BALÁZSY RÓZÁLIA (Bogyó)

Timis-Balázsy Rózália 2017. május 5-én hajnalban, tizenegy évi nehéz szenvedés után elhunyt. A szerető házastárs és édesanyja a kolozsvári Adventista „Sálem” gyülekezetnek volt a tagja.

Kedves távozónk Balázsy Károly és Irén adventista családjában született 1931. március 11-én a Maros megyei Nagysármáson. Édesapja lelkész, költő és zeneszerző volt, számos adventista énekünk alkotója.

A kolozsvári zeneiskola és a pedagógiai líceum elvégzése után 1956-ban házasságot kötött Timis Sándor jogászzal, az Adventista Teológiai Szeminárium hallgatójával. Két fiúgyermek – Sándor-Károly (Titi) és Flórián-László –

szerető, odaadó édesanyja, és férjének odaszentelt életű segítőtársa volt. Fiatal éveiben gyakran elkísérte lelkész férjét az evangéliumi munkaterületekre.

Temetésére május 10-én került sor a kolozsvári „Házsongárdi” temetőben, nagyszámú hittárs, barát és ismerős körében. A temetési szertartást férje tizenkét lelkész társával végezte. Az Igével szolgált Magó Zsolt, Pașca Iosif, Orbán János és Filep-Lukács István. Fohászt mondott Szász Károly, Feier Ioan és Ilyés János-Béla lelképásztor. A kolozsvári központi gyülekezet kórusa Istent dicsőítő vigaszteljes énekekkel szolgált.

A viszontlátás biztató reményében búcsúznak tőle szerettei, barátai, hittestvérei az Úrban.

Az Adventszemle Szerkesztősége

GLIGOR DEAC

Deac Gligor testvérünk 1924. október 24-én született az Arad megyei Kovásziban (Covăsânt) Ștefan és Persida fiaként. 17 éves volt, amikor megkezdte a teológiai tanulmányait, majd 21 évesen felvételt nyert a brassó-méhkerti Bibliaiskolába. 24 évesen, friss végzősként két út nyílt előtte: a családalapítás és a hivatás útja.

Feleségül veszi a mácsai Ardelean Mariát. Házasságuk majdnem 50 évig tartott: 1997-ben felesége szívroham következtében életét veszítette, hiánya meghatározta Deac testvér hátramaradt húsz életévét. Frigyüket az Úr két lánnyal áldotta meg, mindketten orvosok lettek: Emilia-Elena és Cornelia-Lidia. Két veje: dr. Gabriel Roman és a mérnök Nicolae Roșu.

Ismervén hozzáértését és elhivatottságát, kijelenthetjük, hogy Deac testvérnek nem foglalkozása volt, hanem hivatása: a lelképásztori hivatás. 1948 és 1953 között misszionáriusként és lelkészként szolgált Arad, Bihar és Dolj megyében. 1953. július 11-én szentelték fel lelkésznek. Egy évig – 1955 és 1956 között – a Bánát-Olténiai Egyházterület tanácsosa. 1956 és 1975 között előbb Aradon, majd Temesváron lelkész. A temesvári „Maranatha” gyülekezet

alapítója, amelynek 42 éven keresztül, egészen haláláig a tagja volt. 1975 és 1992 között, 17 éven keresztül volt a Szeben-Temesvár Egyházterület elnöke. 11 megye adventista gyülekezeteit igazgatta.

1992-ben nyugdíjba vonult, de tovább folytatta a szolgálatot, és a régi gyülekezetből további tíz gyülekezet született Temesvár környékén. Kolerikus temperamentumú, erős egyéniség volt, ugyanakkor nagyon érzékeny, szeretetteljes, nagylelkű, megbocsátó lelkületű, autodidakta, bátor, derűlátó ember. Sok lelkész, diák és értelmiségi nőtt fel a keze alatt, és ebben nagy szerepet játszottak a diktatúra évei alatt beszerzett, lefordított, sokszorosított és terjesztett könyvek. Szerette Istent, szerette egyházát és az embereket, akik felé bizalmat árasztott.

Tiszteletteljesen meghajtom fejemet e rendkívüli ember előtt. Példakép marad számunkra óriási munkabíráásával, bátorságával, vitézi kiállásával, nehéz körülmények közt tanúsított önfeláldozásával. Gyermekekorom első lelképásztora volt, és nagy előjog számomra, hogy a tanítványa, munkatársa lehettem, és most: nekrológjának szerkesztője. Isten minket úgy segítsen, hogy mihamarabb viszontlásuk egymást!

Lejegyezte Benjamin Zeiler, lelképásztor

ION IORGA

Ion Iorga testvérünk 1928-ban született a Teleorman megyei Putineiu községben, a Iorga család második gyermekéként. Nehéz körülmények közt nőtt fel, de mindezek ellenére a gyülekezet és a társadalom egyik alapemberévé vált, akit becsültek és tiszteltek polgártársai. Feleségül vette a Traianu (Teleorman) községbeli Mariát, aki hűséges felesége

és két lányuk – Luisa és Letiția – anyja volt.

A gyülekezet diakónia-osztályában szolgált szeretettel, éveken keresztül fődiakónusként, majdnem egészen élete végéig. Nyugtalan élete volt, mindvégig arra törekedett, hogy hűséges keresztényként éljen, de voltak bukásai is, amelyek bizonyították, hogy a gonosz erővel való küzdelem nagyon ádáz.

Földi futását 89. évében fejezte be, egy rövid, de súlyos szenvedés nyomán, amelyben mindvégig tudatánál volt. Élete utolsó napjaiban szíve nyugodt volt, és rendületlenül hitt abban, hogy az Úr Jézus visszajövetelekor fel fog támadni, és az örökkévalóságban együtt lehet majd szeretettel Isten országában.

Lejegyezte Liviu Dumitraș, unoka

MARIA IORGA

1926-ban született a Teleorman megyei Traianu községben, Florea és Constanta után a Nicolae család harmadik gyermekeként. Lelkiismeretes nő volt, szerette a kézi munkát, sok éven keresztül dolgozott kötőgépen.

Különleges asszony volt, mind a családban, mind a gyülekezetben. Ifjú korában a gyermekeket nevelte a szombatiszolában, megpróbálta Isten országa felé vezetni lépteiket. Szép családi élete volt, mindig arra törekedett, hogy számára és családja számára a legjobb döntéseket hozza, bölcsen, megfontoltan. Hosszú élete volt, habár utolsó éveiben sokat szenvedett, de mindvégig mellette voltak a férje és gyermekei.

91 éves korában befejezte földi pályafutását annak reményében, hogy Krisztus eljövetelekor viszontlátja szeretteit.

Lejegyezte Liviu Dumitraș, unoka.

DANIEL MIHAI

Daniel Mihai testvér 1939. április 18-án született Bukarestben, az adventista Jigău Ion és Filofteia családjában. A szenvedés korán rányomta bélyegét az életére: alig egy éves volt, amikor az édesanyja, súlyos betegség következtében meghalt. Édesapját besorozták és a frontra vitték, így Daniel egyedül maradt. Isten azonban vigyázott rá fentről, a mennyekből. Anyaági nagynénje, Mărioara örökbe fogadta, így a Runcu-i adventista Mihai Bucur és Mărioara családjának tagja lett.

Keresztény adventista nevelést kapott. A korán megtanult istenfélelem arra készítette, hogy közel maradjon az egyházhoz, és minden erejével és képességével szolgálja azt. 1956-ban, 17 éves korában keresztség által szövetséget kötött Istennel. Ez volt hitútjának kezdete, mely 2017. április 24-én ért véget.

1957-ben feleségül veszi Lucica testvérnőt, házasságukat Isten három gyermekkel áldja meg (Neli, Daniela, Auraș). Daniel testvér a küzdelem és cselekvés embere volt, mindenütt jelen volt, ahol dolgozni kellett. Mindenkin segített.

Életében két nagy célja volt: családját és gyülekezetét – a Bădeni-i gyülekezetet – szolgálni. Advent közösségének évek hosszú során át fődiakónusa volt, habár súlyos egészségügyi gondokkal – veseelégtelenséggel – küszködött: hetente háromszor dialízisre kellett bejárnia a kórházba, s mindezt 16 éven keresztül. Daniel testvér azonban ezt az időszakot is missziózásra használta fel: a mentőautók vezetőinek és a kórházi alkalmazottaknak hirdette Jézus evangéliumát. Élete utolsó reggelén is dialízisre készült. Úgy halt meg, mint aki fel volt készülve élete utolsó útjára.

Lejegyezte Eugen Radu, lelkipásztor

ELENA ZAHARIA

2016. december 22-én elhunyt szeretett testvérnőnk, Elena Zaharia, a Nucșoara-i adventista gyülekezet tagja (Prahova megye). 1930. május elsején született Neculai és Maria Trifănescu családjában. Gyermekkorát szülőföldje tájain töltötte, a szombatokat pedig a helybéli adventista gyülekezetben, édesanyjával együtt. 1946. június elsején szövetséget kötött az Úrral – Șoalea lelkipásztor keresztelte meg. 1949. május elsején férjhez ment Zaharia Gheorghéhoz, a gyülekezet kórusvezetőjéhez. Gyermek-szombatiszolai tanítóként és kórustagként szolgált a gyülekezetben, de volt fődiakónus is. Élete utolsó éveiben súlyos betegséggel küszködött, ami végül legyőzte. Életét boldogan adta át Teremtőjének, ugyanis fia, Ciprian megkeresztelkedett. „Az Úr szemei előtt drága az ő kegyeseinek halála” (Zsolt 116:15). A temetési szertartáson Isten vigasztaló Igéjét Dănuț Jercan és Aurel Rădoiaș tolmácsolta.

Lejegyezte Aurel Rădoiaș, nyugalmazott lelkipásztor

A SZOLGÁLATTEVŐ PROFILJA SÁMUEL ELSŐ KÖNYVÉBEN

Válaszolván a közhelyé vált kérdésre: „Mi szeretnél lenni, ha felnősz?“, egy okos kisfiú meggyőzően a következő választ adta: „Főnök akarok lenni!“, majd felsorolta a főnökséggel járó előnyöket: pénz (sok pénz), imponáló céges autó, szép iroda. Érdekes és ugyanakkor aggasztó, hogy az illető kisfiú egy keresztény családban nevelkedett, amelyben a társadalmi ranglétra elveit Krisztus a világtól eltérően határozza meg: „Tudjátok, hogy a pogányok fejedelmei uralkodnak azokon, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk. De ne így legyen közöttetek; hanem aki közöttetek nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok” (Mt 20:25–26).

Ennek ellenére nem hallottam egyetlenegy gyermeket sem, aki azt mondta volna, hogy beosztott szeretne lenni, de még aligazgató sem, jól-lehet a gyakorlatban ez is egy irigylésre méltó beosztás. Az emberek többsége nem kedveli a beosztotti viszonyt, távlatok nélkülinek, megalázónak tartja.

Ellentétben az általános felfogással – és a fentebb idézett szöveg kontextusában – a Szentírás meggyőzően érvel a szolgálattevő (beosztott) tisztség rehabilitációja mellett. Az alábbiakban – Sámuel első könyve alapján – megpróbáljuk megrajzolni a bibliai szolgálattevő profilját.

Engedelmes ember

A szolgálattevő első tulajdonságát maga a gyermek Sámuel szemlélteti Éli főpaprak adott válaszával: „Szólj, mert hallja a te szolgád!” (3:10). A bibliai engedelmesség fogalmának értelme természetesen ennél mélyebb, és nem csak az üzenet meghallását jelenti, hanem annak megértését és a tartalmához való alkalmazkodást is.

A másik ember iránti engedelmesség hiánya korunk jellegzetesége. Társadalmunkat elbizakodott, hiú emberek alkotják, akikre a szociális autizmus jellemző, mely képes ellehetetleníteni

mindenfajta kommunikációt. Ilyen értelemben a főnököt a leggyakrabban azzal vádolják, hogy azért beszél, hogy fontoskodjon, hogy önmagának tetszelegjen, és mindenkivel éreztesse, hogy ő a parancsnok.

Ugyanúgy igaz viszont az is, hogy a kapott üzenetekkel szembeni érdektelenség, a kölcsönös tiszteletlenség és az engedetlenség szintén a kommunikáció ellehetetlenítésének a tényezői, amelyek elsősorban a beosztottakra vonatkoznak.

Jól informált ember

Saul szolgája, akivel Saul elment megkeresni apja elveszett szamarait, a jelek szerint informált ember volt, hiszen tudomása volt arról, hogy „az Istennek embere most a városban van, és az az ember tiszteletben áll”, és „mindaz, amit mond, beteljesedik” (1Sám 9:6).

Nem kell különösképpen hangsúlyoznunk, hogy az információrobbanás századában mennyire fontosak a megfelelő időben kapott helyes, pontos értesítések, hírek. Köztudott, hogy egy jól informált ember kettőt is kitesz.

Hasznos és helyes információkat közöl Saul egy másik szolgája is. Saul ekkor már király. A szolga pontos, teljes jellemzést közöl „a Betlehemben lakó Isainak egyik fiáról”, aki hárfás-énekesi tisztségre pályázott (1Sám 16:18). A 28:7 versben Saul szolgálói egy Endorban lévő halott-idéző asszonyról referáltak egy olyan korban, amelyben a varázslás gyakorlatilag teljesen ki volt irtva.

Körültekintő, előrelátó ember

Urával ellentétben, az ifjú Saul szolgájának volt még legalább egy értékes tulajdonsága: állandóan

**A LEGNAGYOBB
ELOJOG
DAN
CONSTANTINESCU**

A SZENTÍRÁS MEGGYŐZŐEN ÉRVEL A SZOLGÁLATTEVŐ TISZTSÉG REHABILITÁCIÓJA MELLETT.

„ISTEN ÜGYÉNEK
RITKA RÁTER-
METTSÉGŰ ÉS JÓ
ÜGYIGAZGATÓ
KÉPESSÉGŰ
FÉRFIAKRA ÉS
NŐKRE VAN SZÜK-
SÉGE, AKIK TÜREL-
MESEN ÉS ALAPO-
SAN VIZSGÁLJÁK
A KÜLÖNBÖZŐ
MUNKATERÜLETEK
SZÜKSÉGLEITEIT,
AKIK NAGYON JÓ
MUNKABÍRÓK,
MELEG, SZERETET-
TELJES SZÍVŰEK, ÉS
AKIK NEM KÖNY-
NYEN VESZÍTİK EL
FEJÜKET, HANEM
EGÉSZSÉGESEN
GONDOLKODNAK,
ÉS MENTESEK AZ
ELŐÍTÉLETEKTŐL;
AKIKET ISTEN
MEGSZENTEL,
ÉS RETTENTHE-
TETLENŰL MONDA-
NAK NEMET VAGY
IGENT ÉS ÁMENT
A JAVASLATOKRA.”

fel volt készülve a váratlan helyzetekre. Az előrelátás a bölcsesség elengedhetetlen feltétele, és a szolgálta ennek értelmében cselekedett: megtartotta magának egy ezüst siklus negyedrészt, amit az adott szituációban felajánlhatott Isten emberének (9:8).

Nem tudjuk, mennyire értékelte Saul az ő szolgáját, de a bibliai leírásból arra következtethetünk, hogy elég nagyra tartotta ahhoz, hogy Sámuel meghívására vele egy asztalhoz ülhessen (9:22).

Jó tanácsadó

Saul az ő uralkodása alatt nem csak jól informált, előrelátó szolgálkával volt körülvéve, hanem bölcs tanácsadókkal is, akik egy alkalommal, amikor gonosz lelkek gyötörték urukat, azt tanácsolták, hogy válasszon maga mellé valakit, aki tud hárfázni, és hangszere pengetésével enyhíti lelki szenvedését (16:15–16). A varázslók megjelenése, az éhség és egyéb stressztényezők miatt gyöttrődő Saulnak azt tanácsolták szolgálai, hogy kezdjen el enni, és ezzel enyhítse fájdalmát (28:23).

Egy másik hatékony tanácsos volt Nábál szolgálja, aki figyelmezteti Abigailt, Nábál feleségét, hogy komoly következményei lehetnek Nábál elutasító magatartásának: „Most azért értsd meg és lássad, hogy mit kelljen cselekedned, mert jelen van a veszedelem a mi urunk és az ő egész háza ellen, ő pedig oly kegyetlen ember, hogy senki sem szólhat néki” (25:14–17).

Tudván, mennyire fontosak és értékesek a jó tanácsosok, Bölcs Salamon valóságos ódákat írt róluk. A mindenkori vezetők győzelmének és terveik megvalósulásának zálogát látta a bölcs tanácsadóknak (lásd Péld 11:14; 15:22, 24:6).

Szóvivő

Saul szolgálai egyben szóvivők is voltak, a király nevében beszéltek. Releváns e tekintetben a 18:22–26-ig terjedő igeszakasz. Léven, hogy a szóvivő egy bizonyos intézmény „hangja”, amiből az következik, hogy hitelt érdemlő, hatékonyan közlő személy, a szakemberek a munkaköri leírásukba azt is belefoglalták, hogy türelmeseknek, kiváló válságkezelő képességgel rendelkezőknek kell lenniük.

Tárgyilagós, tiszta gondolkodású ember

Saul szolgálai túl kevés tulajdonságát becsülte meg. E képességek közül nem maradhat említetlenül a tárgyilagosság, amellyel Dávid tulajdonságait értékelték, a király ellenséges viszonyulása dacára: „És elméne Dávid mindenüvé, ahová Saul

küldé, és magát eszesen viseli vala. És Saul a harcok fölé tevő őt, és kedves lón az egész nép előtt, és a Saul szolgálai előtt is” (1Sám 18:5).

Az emberi gondolkodás legfontosabb eleme a tárgyilagosság. Ha az ember képtelen saját hibáinak kijavítására, végül irányt veszítetté válik. Ellen G. White is hangsúlyozza: „Isten ügyének ritka rátermettségű és jó ügyigazgató képességű férfiakra és nőkre van szüksége, akik türelmesen és alaposan vizsgálják a különböző munkaterületek szükségleteit, akik nagyon jó munkabírók, meleg, szeretetteljes szívűek, s akik nem könnyen veszítik el fejüket, hanem egészségesen gondolkodnak, és mentesek az előítéletektől; akiket Isten Lelke megszentel, és rettenthetetlenül mondanak nemet vagy igent és áment a javaslatokra” (*Bizonyságtételek*, 7/249).

Jó emlékezőképességű

Értékes szolgálók – ahogy Sámuel első könyvéből is megtudhatjuk – nemcsak Izrael királyi udvarában tevékenykedtek. Dávidnak Saul miatt menekülnie kellett, és zarándoklata alatt felkereste a szomszédos országok királyi udvarait: „És mondanak Ákhis szolgálai néki: Vajon nem ez-e Dávid, annak az országnak királya? Vajon nem erről énekelték-e a körtáncban, mondván: Saul megverte az ő ezerét, Dávid is az ő tízezerét?” (21:11).

Felelevenítvén az imént említett epizódot, a Góliát feletti győzelmet követően, Ákhis szolgálai jó emlékezőképességről tesznek bizonyságot, legalábbis a jelentős dolgokat illetően, az izraeliták lévén hagyományos ellenségei Gáth lakosainak.

Ebben a kontextusban fontos megemlítenünk, mit javasol a modern tudomány e mennyei ajándék megőrzése érdekében: megfelelő pihenést, rendszeres testmozgást, egészséges társasági életet, mentális gyakorlatokat, egészséges táplálkozási szokások alkalmazását.

Elkötelezett, hűséges ember

Térjünk vissza Saulhoz, és említsük meg egy másik szolgálóját, az edomita Doégot, Saul pásztorainak számadóóját. Lojális ember volt, aki a legnagyobb részletességgel informálja gazdáját annak a Dávidnak a mozgásáról, akiben Saul ellenséget látott. Doég ura parancsára kész volt meggyilkolni Nób papjait: „És azon a napon nyolcvanöt embert ölt meg, akik gyalcs efódot viselének” (21:7; 22:7–10, 18).

Nem kerülhetjük meg a kérdést: mikor szűnik meg az odaadás és a lojális engedelmisség pozitív jellemtulajdonságnak lenni, és hol van az

a határvonal, amelyen túl már hibának minősül? A nürnbergi hadbíróság nácik ellen hozott ítéletei is rámutattak: az embernek felelnie kell tetteiért, még akkor is, ha azokat a felettesek iránti hűséges engedelmességből követte el. Péter kijelentése ma is érvényes: „Istennek kell inkább engedni, hogy nem az embereknek” (Csel 5:29).

Istenfélő ember

A Biblia jelentéséből megtudhatjuk, hogy Saul nem mindenik szolgája volt oly mértékben elkötelezett, mint Doég: „És monda a király a poroszloknak, akik mellette állának: »Vegyétek körül és öljétek le az Úrnak papjait, mert az ő kezük is Dávid mellett vala, mert tudták, hogy ő menekül, és még sem mondták meg nékem.« A király szolgálai azonban nem akarták kezeiket felemelni, hogy az Úrnak papjaira rohanjanak” (22:17).

Nincsenek információink arra vonatkozóan, hogy ennek a magatartásnak voltak-e vagy sem valamiféle negatív következményei a szolgákra nézve. Ellenben – ahogy a zsoltáríró és a bölcs Salamon is megjegyezte – „a bölcsességnek kezdete az Úrnak félelme” (Zsolt 111:10; Péld 9:10).

Isten mindannyiunkat szolgálatra hívott el. A Szentírás rámutat, hogy a szolgálattelvők jellem tulajdonságai rendkívüliek, és jó lenne, ha mindannyian rendelkeznének velük. Mi több, a bibliai ígértet biztosít minket, hogy ha valamit teszünk, és azt lélekből tesszük, „mint az Úrnak és nem embereknek”, az Úrtól vesszük örökségünk jutalmát (Kol 3:24). ■

A SZENTÍRÁS RÁMUTAT, HOGY A SZOLGÁLATTEVŐK JELLEMTULAJDONSÁGAI RENDKÍVÜLIEK, ÉS JÓ LENNE, HA MINDANNYIAN RENDELKEZNÉNK VELÜK.

Dr. Dan Constantinescu, gazdaságtan professzor, teológus

EVANGELIZÁCIÓ A MOLDAVI BÖRTÖNÖKBEN

A „Hozzá hasonlóan” nevű országos evangelizációs kampány a szabadságvesztésre ítélt emberek érdeklődését is felkeltette, mi pedig azon vagyunk, hogy Moldvában se hagyjuk kihasználatlanul ezt a csodálatos lehetőséget.

Miért „HOZZÁ HASONLÓAN?” Azért, mert – annak ellenére, hogy egyedieknek születünk – környezetünk értékei és hiányosságai határozzák meg életünket. Akár beismerjük, akár tagadjuk (hiúságból vagy a szégyenérzet miatt), életünk bizonyos pillanataiban olyan személyek hatottak ránk, akik bizonyos értelemben befolyásolták jövőnket. Szülők, tanárok, munkatársak, hírességek járultak hozzá belső világunk kialakulásához. Az értékes, igazi példaképek hiánya sok ember számára a személyiség és az élet minőségének degradálásához vezetett személyes, családi és társadalmi szinten egyaránt.

A projekt célja egyrészt az elítéltek körében is hirdetni a pozitív önbecsülés, a családhoz és a társadalomhoz való egészséges viszonyulás fontosságát, másrészt pedig olyan ismeretek, tudás és képességek birtokába juttatni a szabadságvesztésre ítélt személyeket, amelyek segítenek majd nekik a családi és társadalmi reintegrációban. Ezt pozitív bibliai modellek bemutatásával érhetjük el.

2017. január 30. és február 3. között a Vaslui-i börtönben több mint 40 kedvezményezettje volt a programunknak, amelyet José Luis Voter lelkipásztor vezetett. Minden találkozónkon énekek és versek hangzottak el, interaktív beszélgetésekre került sor, és a végén közösen imádkoztunk, majd különleges ajándékokat adtunk a résztvevőknek.

2017. február 20. és 25. között a Târgu Ocna-i Nevelőközpontban kiskorú bűnözők számára tartottunk előadásokat. Estéről estére több mint ötvenen vettek részt boldogan és nagy érdeklődéssel a fiatal elítéltek számára kidolgozott különleges bemutatásokon, amelyek előadói Madridból jött önkéntesek voltak. Beszélgettünk a döntések fontosságáról, a bizalom elvesztéséről, a hirtelen döntésektől való félelemről, és Jézusról, a Példaképről. Minden prezentációt csoportos beszélgetés követett, amelyek keretében megpróbáltuk megtalálni a legjobb módszereket a tanultak gyakorlatba ültetésére. A résztvevők nem csak az esténként kapott csomagoknak örvendtek: a program végén mindenikük kapott egy-egy tréninget, trikót, tornacipőt, zoknit, tisztálkodási szert. A madridi önkéntesek ajándékainak összértéke meghaladta az 1000 eurót.

Március 13. és 17. között a Botoșani-i fegyházban szolgáltunk. Nagy örömünkre nap mint nap több mint húszan érdeklődtek Példaképünk, Jézus Krisztus iránt. A többi börtönben tartott találkozókhoz hasonlóan itt is énekekkel és imával kezdtük az összejöveteleket, motivációs kisfilmeket vetítettünk le, amelyek a példaképek fontosságát hangsúlyozták. Ezután következtek az egészségügyi előadások és a Dorin Cristea lelkész által interaktív módon bemutatott témák. Beszélgettünk nekik Jézusról és a megbocsátásról, a derűlátásról, bizalomról, az életmód megváltoztatásáról és a háláról.

Dicsérjük Istent, hogy az év kezdetétől mostanáig több mint száz moldvai elítélt emelte fel tekintetét mindennapi gondjairól Jézus Krisztusra.

Mihai Enea, az ASUP moldvai területi igazgatója

ISTEN NÉLKÜL SEMMIT!

Beszterce-Naszód és Maros megye határán van egy útjelző tábla, amelyen a következő felirat olvasható: „Isten nélkül semmit!” Nem tudom, hogy a legtöbb ember számára mit üzen ez a felirat, de számomra, aki tapasztalatból tudom, mit jelent Isten nélkül élni, nagyon sokat jelent. Sokszor léptem a kísértő útjaira, szenvedést okozva ezzel szeretteimnek. Tetteimért vállaltam a felelősséget, és megátalkodtam a bűnben, meg lévén győződve, hogy Isten nélkül is lehet élni. Ez az életmód elkerülhetetlenül az emberi lét legalacsonyabb fokára süllyesztett, oda, ahol még az Isten nélküli társadalom is elítélt: tizenegy évet kaptam, gyilkosságért.

Tapasztalatom Istennel akkor kezdődött, amikor már úgy éreztem, nincs miért élnem, főleg hogy a családom is megszakította velem a kapcsolatot. Lelki szemem előtt lepergett addigi életem, és tudtam, hogy nem szenvedek hiába. Ez volt az a pillanat, amikor megnyitottam szívem ajtaját Jézusnak, megtudtam ugyanis, hogy Jézus meghalt értünk, bűnösökért. Isten a börtönben, különböző személyek által csodálatosan dolgozott az életemben. Emberek voltak mellettem, akik megerősítettek és biztosítottak:

Istennel minden lehetséges. Mint Isten bármelyik gyermeke, nagyon sok áldásban volt részem nap mint nap, és szüntelenül Isten felhívása cseng a fülemben: „Válaszd az életet!”

Tiszta szívből dicsőítem Istent, aki társat rendelt számomra, és egy gyermekkel is megáldott. Nap mint nap alkalmakat teremt nekünk a bizonyágtevésre és hálaadásra kifejezhetetlen jószágáért és gondoskodásáért. Urunk arra kér, hogy legyünk tanúi, és dolgozzunk a lelkek megmentéséért. Csatlakoztam a börtönmisszióban szolgáló testvérekhez, és boldogan osztom meg az elítéltekkel tapasztalataimat, amelyekből megtanulhattam: amikor már emberileg semmit sem tehetünk, Isten azonnal közbelép. Ha hagyjuk Őt, minden igazsághoz elvezet, és az igazság szabadokká tesz!

Adrian Horga, egykori elítélt bűnös, akinek Jézus megbocsátott

ÉLETTAPASZTALATOK BIZONYÁGTÉTELE

Felele Jézus: Bizony, bizony mondom néked: Ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába” (Jn 3:5).

A nevem Grigore Bota. Egyszerű ember vagyok, falusi, ortodox vallású családba születtem. Hűséges keresztény lévén tiszteletben tartottam a nemzedékről nemzedékre örökölt szokásokat és hagyományokat, amelyekre az egyház és a papok köteleztek. Mivel nem volt Bibliánk, nem igazán értettem életem értelmét és a lelki utat, amelyen jártam. Majdnem 50 évig éltem abban a hitben, hogy az ortodoxon kívül nincs más üdvözítő hit. De csak áltattam magam, és csak akkor világosodott meg előttem minden, amikor tanulmányozni kezdtem az Úr Igéjét. Valójában egy eltévedt bárány voltam.

Teljesen meg vagyok arról győződve, hogy az Úr engedte meg, hogy tűzpróbán menjek keresztül: meg kellett tisztulnom a salaktól, ahogy az aranyat is megtisztítják az idegen részecskéktől. Az aradi börtönben ismerkedtem meg Daniel Buzdugan testvérrrel. Egy új úton indultam el,

amely az örök élet felé vezet. Nem volt könnyű, az elején kissé tétováztam, de a későbbiekben kitartóan közeledtem Jézushoz, és a Szentlélek csodálatos módon megvilágosította előttem az utat. Jankó Artúrral, Bilaniuc Cristiannal, Kötő Edvinnel és több szamosújvári és vajdakamarási testvérel együtt tovább folytattuk a munkát Kolozs megyében. A Szentlélek ereje által 2014. július 12-én kötöttem szövetséget az Úrral.

A Jézus Krisztus nevében köszönöm mindazon hittestvéreimnek, akik figyelmességükkel és szeretetükkel lelkiileg mellettem voltak és támogattak, hogy a börtönök szerencsétlen környezetében szolgálhassak.

Szeretett testvéreim! Keressétek először Istennek országát és lelketek üdvösségét, ne a világ dicsőségét, mely mulandó, s amelyben minden hiábavalóság. Mennyei Atyánk hazavár, és országában sok a lakóhely. Az Úr békéje legyen mindnyájatokkal! Ámen! ■

Grigore Bota, Észak-Erdély

A SZEGÉNY LEGYŐZHETETLEN

Az Apostolok cselekedetei 5:12–16 verseiben az ősegyház békés, virágzó korszakáról olvashatunk. A következő információk birtokába jutunk:

- » A hívek bátran, nyilvánosan, az egész nép előtt végezték a missziószolgálatot, de főként a templomban, „Salamon tornácában”.
- » Kidomborodik egy ellentét az „egyebek közül pedig senki sem mert közójük elegyedni” és „a nép magasztalá őket” kijelentések között.
- » A szövegmagyarázók feltételezik, hogy az első csoport az elitet – a vezető társadalmi osztályt – jelölte, „a nép” pedig a lakosság többi részét.
- » A sokaság örvendett az apostolok tevékenységének, az evangélium hirdetésének, de a vezetők nem mertek „közójük elegyedni”.
- » Az ok, ami az ellenfeleket visszafogta, és aminek eredményeként az apostolok háborítatlanul dolgozhattak, ekképpen van leírva: „Attól féltek, nehogy Ananiás és Safira sorsára jussanak. Ez tartotta vissza mindazokat, akik nem voltak hajlandóak tiszta szívből követni Krisztust” (*Adventista Bibliakommentár*, 6/179).
- » Az „apostolok kezei által” (nem csupán egy apostol által) „sok jel és csoda lőn a nép között”.
- » Pétert mégis nevének nevezi a leírás, talán azért, mert merészebb és kezdeményezőbb volt a többiekhez képest, anélkül hogy az egyház főjeként utalna rá a leírás. Pál szerint Krisztus az egyház feje (lásd Csel 4:11; 1Pt 2:25; 3:15).
- » Azt olvassuk, hogy az emberek arra vártak, hogy Péter árnyéka elérje a betegeket, és máris meggyógyulnak. Az igeszakaszból nem az derül ki, hogy maga az árnyék gyógyította meg őket, de ez sem kizárt, hisz Csel 19:11–12 verseiben ezt olvassuk: „És nem közönséges

csodákat cselekszik vala az Isten Pál keze által, annyira, hogy a betegekhez is elvívék az ő testéről a keszkenőket, vagy kötényeket, és eltávoznak azoktól a betegségek, és a gonosz lelkek kimenének belőlük.”

- » Nem csak Jeruzsálem lakói voltak e gyógyító szolgálat kedvezményezettjei, hanem a környező települések lakói is, akik elhozták betegeiket, és nyilvánosan „bemutatták” őket az apostoloknak.
- » Az egyház ebben az időszakban rendkívüli missziós sikereket ért el, állandóan új megtértek gazdagították a hívek sorait.

Szerintetek Sátán aludt mindeközben? Szó se róla! Rögtön utána, hogy a mennyből a földre vetett, célul tűzte ki, hogy küzdeni fog Isten és követői ellen, és a legnagyobb haraggal támadt, ahányszor csak lehetősége volt. Egy alkalommal a választott nemzet vezetői többé nem tűrtöztethették magukat, és támadást indítottak a keresztények ellen. Így olvassuk a Szentírásban: „De felkelvén a főpap és mind akik vele valának, azaz a sadduceusok felekezete, betelének irigységgel, és ráveték kezüket az apostolokra, és a közönséges tömlöcbe tevék őket” (Csel 5:17–18). Az összes apostolt letartóztatták.

Mi történt ezután? Isten csodálatosan és váratlanul közbelépett: „Hanem az Úrnak angyala északa megnyitá a tömlöc ajtaját, és kihozván őket, monda: Menjetek el, és felállván, hirdessétek a templomban a népnek ez életnek minden beszédét!” (19–20 versek). A félelem leghalványabb árnyéka nélkül és a kötelesség erős tudatában engedelmeskedtek a menny parancsának: „Azok pedig ezt hallván, bemenének jó reggel a templomba, és tanítának” (21. vers). Tömeges letartóztatás? Nem, hanem inkább átfogó evangelizálás.

„ÉS NEM KÖZÖNSÉGES CSODÁKAT CSELEKSZIK VALA AZ ISTEN PÁL KEZE ÁLTAL, ANNYIRA, HOGY A BETEGEKHEZ IS ELVÍVÉK AZ Ő TESTÉRŐL A KESZKENŐKET, VAGY KÖTÉNYEKET, ÉS ELTÁVOZÁNAK AZOKTÓL A BETEGSÉGEK, ÉS A GONOSZ LELEK KIMENÉNEK BELŐLÜK.” (CSEL 19:11–12)

A dolgok menetének illetően változása sokkoló hatású volt, és zavart keltett. A vezetők biztosak voltak győzelmükben. Rátették a kezüket a feltámadás szemtanúira, és szándékukban volt végezni velük: „A főpap pedig elmenvén és a vele levők, egybe hívák a gyűlést, és Izráel fiainak egész tanácsát, és küldének a tömlöcbe, hogy azokat előhozzák. Amikor azonban a poroszlók oda mentek, nem találák őket a tömlöcben” (21–22).

Nem tudtak semmit sem az angyalról, szabaddításáról, a kiszabadított apostolokról, vagy arról, hogy most éppen hol vannak. A 23. vers szerint a börtön üres volt, az ajtó elé állított őrség ellenére. „A tömlöc ugyan erősen be volt zárva”, és az örök az ajtó előtt álltak, vigyázva. Egyikőjük sem aludt. Úgy tűnik, hogy semmit sem láttak, semmit sem hallottak, a cella mégis üres volt. A jelenet az Úr sírját idézi fel: akkor is egy angyal jött, az őrizők vigyázva álltak, Krisztus mégis feltámadt, és elhagyta a sírvermet. Az apostolok esetében az egyház ellenségei igencsak elcsüggedtek: „Amint pedig hallották e szavakat a pap és a templom felügyelője és a főpapok, zavarban voltak azok miatt, mi lehet ez?” (24. vers).

Az apostolok tapasztalata ezzel még nem ért véget. Nem tudjuk, mennyi ideig beszélhettek a népeknek, de beszéltek. Annyit, amennyit Isten megengedett nekik. És aztán? Egy hírt kaptak: „Eljövén pedig valaki, hírül adá nékik, mondván: Íme, ama férfiak, kiket a tömlöcbe vetettetek, a templomban állanak és tanítják a népet” (25. vers). Ennek elégnék kellett volna lennie a vezetőknek, hogy megértsék: tehetetlenek ezzel a képességüket meghaladó erővel szemben. Meg kellett volna bánniuk bűneiket, Istenhez kellett volna térniük és felkarolniuk a kereszténységet. Szívüket azonban Sátán uralta; túlságosan kemények voltak, hogy visszafordulhattak volna, ezért folytatták becsstelen művüket, ahogy az ördög is folytatni fogja a második feltámadás után a szent város elleni harcot.

Ahelyett, hogy felhagytak volna a kereszténység megsemmisítésének tervével, ők újfent letartóztatták az apostolokat; a csoda, amely egyértelművé tette számukra, hogy az előbb a Mindenható lépett közbe az apostolok kiszabadításáért, érzéketlenül hagyta őket. Az egyiptomi varázslóhoz hasonlóan legalább el kellett volna ismerniük, hogy „az Isten ujja ez” (2Móz 8:19). De nem tették. „Akkor elmenvén a felügyelő a poroszlókkal, előhozá őket erőszak nélkül; félték ugyanis a néptől, hogy megkövezi őket” (Csel 5:26).

A nép nem nézte volna jó szemmel, ha erőszakkal újra letartóztatják az apostolokat, még-

sem lépett közbe annak érdekében, hogy békén hagyják őket.

Következett az apostolok kikérdezése: „Előhözván pedig őket, állaták a tanács elé; és megkérde őket a főpap, mondván: Nem megparancsoltuk-é néktek parancsolattal, hogy ne tanítsatok ebben a névben? És íme betöltöttétek Jeruzsálemet tudományotokkal, és mi reánk akarjátok háritani annak az embernek vérért” (27–28 versek). Egy jó hír: az apostolok az egész Jeruzsálemet betöltötték tanításukkal. Nem a saját tanításukkal, hanem az Úréval, aki megjövedölte: „Lesztek nékem tanúim úgy Jeruzsálemben...” (Csel 1:8). Jeruzsálemben kezdtek el, az isteni parancsnak engedelmeskedve, és az egész várost betöltötték az evangéliummal.

A vezetők gyávák voltak: megpróbálták lerázni magukról a Megváltó meggyilkolásának felelősségét: „Mi reánk akarjátok háritani annak az embernek vérért” (28. vers). Nem az apostolok vádolták őket ezzel a bűnnel, hanem saját lelkiismeretük.

Meg voltak félemlítve az apostolok? Nem, ellenkezőleg, nyugodt, de határozott választ adtak: „Felelvén pedig Péter és az apostolok, mondának: Istennek kell inkább engedni, hogy nem az embereknek” (29. vers). Az apostolok nem ígértek semmit, és nem egyeztek bele abba, hogy engedelmeskednek a tiltó rendeletnek. Amikor Pétert és Jánost a templom Ékes kapujánál ülő sánta meggyógyítása után letartóztatták, felszólították őket, hogy hagyják abba a tevékenységüket: „Azért beszólítván őket, megparancsolák nékik, hogy teljességgel ne szóljanak és ne tanítsanak a Jézus nevében” (Csel 4:18). Ők nem engedelmeskedtek a felszólításnak, és nem is ígértek semmit: „Péter és János pedig felelvén, mondának nékik: Vajon igaz dolog-é Isten előtt rátok hallgatnunk inkább, hogy nem Istenre, ítéljétek meg! Mert nem tehetjük, hogy amiket láttunk és hallottunk, azokat ne szóljuk” (19–20 versek).

Az apostolok ezúttal is hasonlóképpen választottak: „Istennek kell inkább engedni, hogy nem az embereknek” (Csel 5:29). Egy rövid prédikáció következett. Péter és János már átélt egy ehhez hasonló helyzetet, mielőtt István ugyanazon színódus előtt bizonyosságot tett arról, hogy Jézus a Messiás. Ezúttal Péter és az apostolok Krisztust magasztalták, oly módon, ahogyan Isten Ezékielnek megparancsolta: „Eredj, menj el a foglyokhoz, a te néped fiaihoz, és szólj és mondjad nékik: *Így szól az Úr Isten*, vagy hallják vagy nem” (Ez 3:11).

**ISTEN JELENLÉTÉ-
BEN, AZ ÖSSZES
MENNYEI LÉNY
SZÍNE ELŐTT,
A POKOL LÁT-
HATATLAN
HADSEREGE
ELŐTT ALAPÍ-
TOTTA KRISZTUS
EGYHÁZÁT AZ
ÉLŐ SZIKLÁRA.
A SZIKLA Ő MAGA
– SAJÁT TESTE,
MELY MEGTÖ-
RETETT ÉS MEG-
SEBESÍTETTET.
AZ ILYEN ALAPRA
ÉPÍTETT EGY-
HÁZON A POKOL
KAPUI SEM VESZ-
NEK DIADALMAT.**

Milyen reakciót váltott ki a vallási vezetőkben az üdvözítő evangélium hirdetése? Haragot, vak gyűlöletet: „Azok pedig ezeket hallván, fogukat csikorgaták, és arról tanácskozána, hogy megölik őket” (33. vers). De megtették? Egy váratlan és hatékony közbelépés visszafogta őket: „Felkelvén azonban a tanácsban egy farizeus, név szerint Gamáliel, az egész nép előtt tisztelt törvénytudó, és parancsolá, hogy egy kis időre vezessék ki az apostolokat. És monda azoknak: Izráel férfiai, vigyázzatok magatokra ez emberekkel szemben, mit akartok cselekedni! Mert ez időnek előtte felkelt Theudás, azt mondván, hogy ő valaki, kihez mintegy négyszáz embernyi tömeg csatlakozott; ő megöletett, és mindnyájan, akik csak követték őt, eloszlottak és semmivé lettek. Ezután felkelt ama Galileus Júdás az összeírás idején, és sok népet maga után csábított: ez is elveszett; és mindazok, akik őt követték, szétszórtak. Mostanra nézve is mondom néktek, álljatok el ez emberektől, és hagyjatok békét nékik: mert ha emberektől van e tanács, vagy e dolog, semmivé lesz, ha pedig Istentől van, ti fel nem bonthatjátok azt; nehogy esetleg Isten ellen harcolóknak is találtassatok” (34–39 versek).

Meg volt e bölcs szavaknak az eredménye? Részben igen: „Engedének azért néki” (40. vers). A vallási előljárók – bosszúsággal teli szívvel ugyan – de elengedték az apostolokat. Az „álljatok el ez emberektől, és hagyjatok békét nékik” kérést nem fogadták meg, és a következőt tették: „Mi-

után előszólították az apostolokat, megveretvén, megparancsolák, hogy a Jézus nevében ne szóljanak, és elbocsáták őket” (40.). Azaz megpróbálták megkeseríteni az életüket: megverették őket. Így teljesedtek a Jézus szavai: „Óvakodjatok az emberektől; mert törvényszékekre adnak titeket és az ő gyülekezeteikben megostoroznak titeket” (Mt 10:17). „Mikor pedig a zsinagógákba visznek benneteket, és a fejedelmek és hatalmasságok elé, ne aggodalmaskodjatok, mi módon vagy mit szóljatok védelmetekre, vagy mit mondjatok, mert a Szent Lélek azon órában megtanít titeket, mit kell mondanotok” (Lk 12:11–12).

Az apostolok nem ijedtek meg a tiltástól, nem panaszkodtak, és nem csüggedtek el: „Annakéért örömmel menének el a tanács elől, hogy méltókká tétettek arra, hogy az ő nevéért gyalazzattal illettessenek” (Csel 5:41). Így tanította őket Krisztus: „Boldogok vagytok, ha szidalmaznak és háborgatnak titeket, és minden gonosz hazugságot mondanak ellenetek én érettem. Örüljete és örvendezete, mert a ti jutalmatok bőséges a mennyekben: mert így háborgatták a prófétákat is, akik előttetek voltak” (Mt 5:11–12).

A Szanhedrin elvárásai ellenére az apostolok tovább folytatták tevékenységüket, mivel még nem jutottak el „egész Júdeába és Samáriába és a földnek mind végső határáig” (Csel 1:8). Íme, mit olvashatunk további tevékenységükről: „És mindennap a templomban és házanként nem szűnnek vala meg tanítani és hirdetni Jézust, a Krisztust” (Csel 5:42).

Az eddig elhangzottakból a következő tanulságokat vonhatjuk le:

Az idők. Figyeljük meg a szabad, fejlődésnek kedvező időszakoknak az üldöztetés és szenvedés időszakával való váltakozását. Mi történt volna, ha megölték volna az apostolokat? Bizony nehéz lett volna, s habár Istennek még arra az esetre is lett volna megoldása, Sátán diadalt ült volna, és az evangélium hirdetése megtorpant volna.

A nép és a vezetők. Habár ritkán lehet a nép hűségére számítani, íme, milyen örömmel hallgatják az igazságot, miközben a vezetők minden tőlük telhetőt megtesznek az evangélium terjesztése ellen. Az evangélium ellen! De lássuk csak, mit mond Pál apostol: „Mindeneknek mindenné lettem, hogy minden módon megtartsak némelyeket. Ezt pedig az evangéliumért művelem, hogy részestárs legyek abban” (1Kor 9:22–23). Majd hozzáteszi: „Mert semmit sem cselekedhetünk az igazság ellen, hanem csak az igazságért” (2Kor 13:8). Az apostolok fentről kapták erejüket, és az igazság hirdetésére használták. Üldözőik nem csatlakoztak az igazsághoz, de valójában erejük sem volt ellene. Minden próbálkozásuk, hogy megkeserítsék a tanítványok életét, és erőszakkal megállítsák őket, tehetetlenségüket igazolta. Míg az apostolok semmitől sem féltek, üldözőik még akkor is rettegetek, amikor letartóztatták őket: „Akkor elmenvén a felügyelő a poroszlókkal, előhozá őket erőszak nélkül; féltek ugyanis a néptől, hogy megkövezi őket” (Csel 5:26). Fülemben csengenek Luther Márton szavai: „Itt állok, másként nem tehetek! Isten engem úgy segéljen!” Vagy a szintén lutheri énekünk – az „Erős vár a mi Istenünk” – szavai: „Erős vár a mi Istenünk, / Kemény vasunk és vértünk. / Ínségben együtt van velünk, / Megvált és harcol értünk” (József Attila fordítása).

A szadduceusok. A pártjuk hatalmon volt, és ami mindennek a teteje: habár nem hittek sem a prófétákban, sem az angyalokban, sem a Lélekben, sem a feltámadásban – mégis ők vezették a nemzetet!

A főpap. És ami még elképesztőbb: a főpap is az ő sorukból került ki. Az első században a rómaiak nevezték ki a főpapot, és ők is váltották le. Annás Kr. u. 6-tól volt tisztségben – Quirinius római kormányzó nevezte őt ki –, és 15-ben váltották le. Kajafást körülbelül Kr. u. 18-ban nevezték ki főpapnak, és 36-ig volt tisztségben. Ő volt

tehát a főpap István megkövezésekor is. Kajafás fel fog támadni a részleges feltámadáskor, hogy ő is lássa Jézus második eljövételét (lásd Jel 1:7 versét), majd újra meg fog halni, és a második feltámadás alkalmával megint feltámad, hogy a tüzes tóban lelje örök megsemmisülését. Íme, egy ember, akinek három élete van, háromszor hal meg, és kétszer támad fel!

Az apostolok. Megtöltötték egész Jeruzsálemet tanításukkal, ami nem is az ő tanításuk volt, hanem az Úré. „Tanúim lesztek Jeruzsálemben...” – mondta a Mester. Pétert és Jánost letartóztatták (lásd a 4. fejezetet), majd a többi apostol következett. Sátán böszülten megpróbálta leszedni az asszony fejről (az egyház fejről) a tizenkét csillaggal díszített koronát (lásd Jel 12:1 versét). Az apostolok *engedelmességről* (20–21; 42 versek), *erkölcsi gerincességéről* (29–32 versek), *bátorságról* és *elvhűségről* (29. vers) tettek bizonyosságot. Nem üldözőik, hanem az Úr kezében voltak, és az Úr erősebbnek bizonyult üldözőiknél.

Az üldözés. Az apostolokat „közönséges tömlöcbe” zárták (18. vers). Azok vetették őket börtönbe, akik a választott népet vezették, akik megtagadták Krisztust, és most Krisztus evangéliumát és egyházát is megtagadták.

„Ugyanaz a lelkület működik ma is, zord eltöklétséggel, a meg nem újult szívben, mely a sötét középkorban férfiakat és nőket száműzetésre és halálra ítél; amely az inkvizíció válogatott kínzásait kieszelte, a Szent-Bertalan-éji mérszárlást kitervelte és véghezvitte, és a smithfieldi tüzeket gyújtotta. Az igazság története elejétől végig nem egyéb, mint a Jó és a Gonosz küzdelme. Az evangélium hirdetése e világon mindig ellenállás, veszély, veszteség és szenvedés közepette haladt előre” (Ellen G. White, *Apostolok története*, 85).

A szabadság. Alighogy nyugovóra tértek az üldözők, „az Úrnak angyala éjszaka megnyitá a tömlöc ajtaját, és kihozván őket, monda: Menjetek el!” (19–20 versek). Az Úr újra munkába küldte őket. Volt-e kulcsa az angyalnak a zárhoz, vagy csak parancsolt az ajtóknak, és azok kinyíltak? Az anyag engedelmeskedik a Teremtő közvetlen vagy közvetett szavának (lásd Csel 12:10).

Az angyalok. Annak az angyalnak a feladata az volt, hogy visszaküldje őket a munkába. Az ellenességük elvette a felhatalmazásaikat, de az angyal egy újabbat adott nekik. Így szólt: „Menjetek el, és felállván, hirdessétek a templomban a népnek ez

életnek minden beszédit!” (Csel 5:20). És ők ekképpen cselekedtek.

Gamáliel. A név jelentése: *Isten megjutalmaz* (*Adventista Bibliakommentár*, 384). Jó hírnévnek örvendő farizeus volt, felelősségteljes beosztású, művelt ember, annak a jeruzsálemi Teológiai Főiskolának a dékánja, ahol Pál apostol is tanult (lásd Csel 22:3). Gamáliel Isten embere volt, megfelelő helyen és időben megjelent küldöttje. Istennek mindig meg voltak a maga emberei, még a hitetlenek között is, akik megvédték és támogatták a munkáját a nemzetek magas szintű fórumain. Közbelépésével Gamáliel a meggyőzés egy nagyon bölcs módszerét alkalmazta (Csel 5:34–39).

Testvéreim, voltak még ehhez hasonló esetek, például a Teudás és a Galileai Júdás esete. Mi lett velük és a munkájukkal? Megölték őket, és követőik szétszéledtek. „Mert ha emberektől van e tanács, vagy e dolog, semmivé lesz. Ha pedig Istentől van, ti fel nem bonthatjátok azt; nehogy esetleg Isten ellen harcolóknak is találtassatok!” – mondta Gamáliel.

A Prófétság Lelke ekképpen jellemzi Gamálielt: „A tanácsban azonban volt egy ember, aki a tanítványok szavaiban felismerte Isten szavát. Ez a férfi Gamáliel volt, jó hírnévű, nagy tudású és magas állású farizeus. Világos értelmével felfogta, hogy az az erőszakos lépés, amelyre a papok ragadtatják magukat, végzetes következményekkel járna. Mielőtt az egybegyűltekhöz szólt volna, kivertette a foglyokat. Nagyon jól tudta, hogy kikkel áll szemközt. Tisztában volt vele, hogy Krisztus gyilkosait semmi sem tartóztathatja vissza szándékuk véghezvitelétől” (Ellen G. White, *Apostolok története*, 82–83).

Az egyház. Az egyházat nem tudták megsemmisíteni, sem ők, sem az utána jövők. A totalitárius rendszerek mindent megtettek a vallás – főként a kereszténység – megsemmisítéséért. Az elnyomó rezsimok eltűntek a történelem színpadáról, a kereszténység viszont megmaradt. Eltűntek a mamutok és a dinoszauruszok, de a hangyák és a méhek nem! Azok megsemmisíthetetlenek! Nem Gamáliel volt az első, aki ezt megmondta. Olvassuk el Máté 16:18 versében, hogy mit mond

az Úr: „De én is mondom néked, hogy te Péter vagy, és ezen a kősziklán építem fel az én anyaszentegyházamat, és a pokol kapui sem vesznek rajta diadalmat.”

Jegyezzük és értsük meg a Megváltó e rendkívül fontos kijelentésének alkotó elemeit:

- » „Te Péter vagy”, azaz *petros*, egy instabil, gördülő kő.
- » „És ezen a kősziklán” – az *és* kötőszó értelme ebben a kijelentésben a *de*, vagy a *viszont*. Te Péter vagy, de nem magadon, a *petroson*, hanem a Kősziklán, a *Petrán*. „E kőszikla pedig a Krisztus”, mondja Pál 1Kor 10:4-versében. Továbbá: „Mert más fundamentomot senki nem vethet azon kívül, amely vettetett, mely a Jézus Krisztus” (1Kor 3:11). Vagy ahogy Simon Péter mondta: „Ez ama kő, melyet ti építők megvetettetek, mely lett a szegletnek fejevé” (Csel 4:11).
- » „Emelem fel” – mondja Krisztus, az Alapító.
- » „Az én anyaszentegyházamat” – az egyház Krisztus találmánya és tulajdona.
- » „A pokol kapui” (azaz Sátán és emberi bérenci) *nem vesznek rajta diadalmat*.

Nem vesznek rajra diadalmat. Ezt mondta, ígérte, garantálta az egyház Alapítója. Sátán minden lehetőt és lehetetlent megpróbált, hogy megsemmisítse Isten munkáját – Isten egyházát. Erre utalnak az alábbi szövegek:

- » **Jelenések 12:4–5:** Isten jelenlétében, az összes mennyei lény színe előtt, a pokol láthatatlan hadserege előtt alapította Krisztus egyházát az élő sziklára. A Szikla Ő maga – saját teste, mely megtöretett és megsebesített. Az ilyen alapra épített egyházon a pokol kapui sem vesznek diadalmat.
- » **Jelenések 12:13–17:** A sárkány nagy erőfeszítéseket tett, hogy megsemmisítse az asszonyt, de sikertelenül. Krisztus nem lesz soha özvegy! Menyasszonya túlélte és túl fog élni minden viszontagságot! Íme néhány bizonyágtétel ebben a tekintetben:

„Isten jelenlétében, az összes mennyei lény színe előtt, a pokol láthatatlan hadserege előtt alapította Krisztus egyházát az élő sziklára. A Szikla Ő maga – saját teste, mely megtöretett és megsebesített. Az ilyen alapra épített egyházon a pokol kapui sem vesznek diadalmat.

Mily gyöngének tűnt az egyház, amikor Jézus e szavakat kijelentette! Maroknyi volt a hívők csapata, akik ellen az ördögök meg a gonosz lelkek minden hatalma irányult, Krisztus követőinek

mégsem kellett félniük. Erejük Sziklájára építkeztek, senki meg nem dönthette őket.

A hit hatezer éve Krisztusra épül. A sátáni harag árja és viharai hatezer éve ostromolják üdvösségünk Szikláját, de az áll rendületlenül” (Ellen G. White, *Jézus élete*, 413).

„Időnként úgy tűnik, mintha az Úr elfeledkezne az egyházát fenyegető veszélyekről és az ellenség okozta sebekről. De Isten nem felejt. A világon semmi sem olyan drága néki, mint az egyháza” (Ellen G. White, *Próféták és királyok*, 590).

„Tartsuk szem előtt, testvéreim, hogy Istennek van egy választott népe, az Ő egyháza, erős vára, amelyet e bűnnel áthatott, fellázadt világban fenntart. Elrendelte, hogy egyházában semmilyen más tekintélyt ne ismerjenek el Rajta kívül, semmilyen más törvényt ne tiszteljenek az Ő törvényein kívül” (uo., 16).

„Aki megveti az egyház tekintélyét, magának Krisztusnak a tekintélyét veti meg” (*Jézus élete*, 806). Ezt mondta a Megváltó: „Aki titeket hallgat, engem hallgat, és aki titeket megvet, engem vet meg; és aki engem vet meg, azt veti meg, aki engem elküldött” (Lk 10:16).

Ez az Úr Jézus Krisztus egyháza! Krisztus alapította, törekény, de legyőzhetetlen! Az Úr védi, és feladata van, amelyet el kell végeznie ezen a földön. És után? „Amikor Isten egyházának tagjai elvégzik a rájuk bízott feladatot bárhol, ahol szükség van rá, itthon vagy külföldön, teljesítvén evangéliumi küldetésüket, az egész világ figyelmébe lesz Jézus dicsőséges eljövetelel illetően” (E. G. White, *Apostolok története*, 111).

Várjuk őt, miközben dolgozunk és imádkozunk: „Ámen, jövel Uram, Jézus!” (Jel 22:20). Jöjjön el mihamarabb! Várjuk Őt tiszta szívünkkel! Ámen! ■

Ștefan Radu, nyugalmazott lelkipásztor

HOGYAN VISZONYUL ISTEN A FIZIKAI BÁNTALMAZÁSHOZ

Jövének pedig ugyanazon időben némelyek, kik néki hírt mondának a Galileabeliek felől, kiknek vérét Pilátus az ő áldozatukkal elegyítette” (Lk 13:1). Miért menne valaki Jézushoz egy ilyen esemény jelentésével? Azért, mert Jézus beszédpartnerei számára nem maga az esemény volt fontos, szörnyű volta ellenére, hanem annak interpretációja. Ebben a tekintetben mi sem állunk távol ettől, bennünk is ugyanaz a hermeneutikai kényszerképzet dolgozik. Egy olyan személy számára, aki mindent a vallásos értelmezés szűrőjén keresztül fog fel, nehezen elképzelhető, hogy létezhetnek véletlen történések, balesetek, baná-

lis, hétköznapi események. Valaminek állnia kell ezen események háta mögött, valami okkultnak, aminek természetesen valamilyen spirituális jelentősége is van.

Köztudott, hogy Friedrich Nietzsche német filozófus gyűlölte a vallást, főleg azok miatt a prelátusok miatt, akiket a szent szövegek érdeke szerinti módosításával vádolt. Jézus azonban itt nem értelmezi a jelentett eseményt. Megtörtént eseként könyveli el, anélkül hogy valamilyen jelentéstöbblettel gazdagítaná a fontosságát, ami ellentétben áll hajlamainkkal. Pilátus gyilkos volt. Jó, ezt tudjuk, de miért nem lépett közbe Isten?

Tudjuk, hogy Hitler, Sztálin vagy Pol Pot szörnyetegek voltak, de mivel magyarázható, hogy Isten nem lép közbe ebbe a történetbe? És ha Isten nem előzte meg a katasztrófát, azzal, hogy közvetetten jóváhagyta, vajon nem büntetett is egyben?

Jézus nem magyaráz és nem értelmez, és ezzel helyből kizárja a véletlenekkel társított teológiai vonatkozásokat. „Gondoljátok-é, hogy ezek a Galileabeliek bűnösebbek voltak valamennyi Galileabelinél, mivelhogy ezeket szenvedték?” (Lk 13:2–3), hangzott a „sorok közötti” kérdés, Jézus azonban azt válaszolja, hogy mindnyájan bűnösök. Ezek közvetlenül egy jó magaviseleti bizonyítványért folyamodtak, mely igazolta volna, hogy nem működtek együtt a bűnnel és a törvénytelenességgel. Jézus azonban egy másik példát is említ, a Siloám tornyát (4. vers), s a következője ugyanaz: Istennek nincs köze azokhoz a drámai eseményekhez. Nem az ő vétkeik miatt kellett így meghalniuk, hanem azért, mert egy ilyen gonosz, egyensúlyából kibillent világban élünk. Ebben a beszélgetésben az erkölcsi konnotációnak nincs jelentősége, hiszen a bűn árát Jézus már kifizette a kereszten. A drámák és tragédiák különböző okok miatt következnek be, anélkül hogy feltétlenül lelki vonatkozásuk lenne. A válságok, földrengések, tűzvészek, balesetek, háborúk, járványok, katasztrófák egy elfáradt, vágányáról kiszlott világ tünetei.

Egyesek azonban – mint a Jézussal beszélgetők is – ragaszkodnak ahhoz, hogy Istent lássák e brutális események mögött, szükségük van egy monokróm magyarázatra, egy manicheista értelmezési rácsra. Csakhogy amikor minden természeti jelenségben Istent látjuk, nem teszünk egyebet, mint visszatérünk az ókori törzsi gondolkodáshoz: például a villámlás Zeusztól jön. De nem Zeusztól jön, és Jahvétól sem. A következő ószövetségi szöveg parafrázisával támaszthatjuk ezt alá: „Isten nem volt... mindazokban” (szélben, földindulásban, tűzben: 1Kir 19:11–14). Jézus azt sugallta kortársainak, hogy Isten személye nem társítható ilyen eseményekhez, neve nem említhető ilyen kontextusban. De akkor milyen körülmények között említhető? Jézus egy gyakorlati példát említ Isten közbelépéséről: meggyógyítja szombatnapon, a zsinagógában a görnyedt asszonyt (Lk 13:10–16). A zsinagóga vezetője tiltakozott, mivel nem volt ahhoz szokva, hogy Istent ilyen körülmények között lássa megnyilatkozni. A vallásos előljáró számára Isten az asszony szenvedésében volt jelen, nem annak megszabadításában. Jézus azonban ledönti ezt a mítoszt: Sátán

van jelen a szenvedésben és a halálban, Isten pedig a gyógyításban és szabadításban.

Az illusztrációban szereplő asszonyhoz hasonlóan ma is sok nő szenved az évek óta tartó családi erőszak miatt. Vannak, akik még a hátukat sem tudják kiegyenesíteni, mások csendben viselik terhüket, talán a szégyen miatt, gyermekeik miatt, a félelem, a társadalmi státusz vagy akár a vallási hovatartozás miatt. Egyesek a naivitásuk miatt oda jutottak, hogy azt hiszik, mindenért ők a hibásak, mások éppen azért tűrik el a bántalmazásokat, mert beléjük ültették az alávetettség gondolatát. Habár nem viselnek burkát, lelkükre mégis leplet borítanak, és rabszolgákként élnek, az erőszak elviselésére ítélve. Nem kevés azoknak a száma, akiket háztartási és szexuális eszközök szintjén kezelnek.

Jézus azonban közbelép, az áldozat mellé áll, és közvetlenül elítéli az erőszakoskodót: „Asszony, feloldattál a te betegségedből!” – mind lelkileg (rehabilitáció), mind testileg (a terhek eltávolítása). A statisztikák szerint a romániai asszonyok egyharmada visszaélés áldozata, és ezek a nők valamely egyházhoz is tartoznak. Hogy lehetséges, hogy olyan kevés vallási vezető tiltakozik a családi erőszak ellen, és áll ki a visszaélések áldozatai mellett? Az ADRA kitűnő kampányain kívül alig tapasztalható más keresztény egyházak részéről határozottabb fellépés a családi erőszak ellen, sokan inkább csak a jelenlegi állapotokat szépítik, olykor a Bibliával is megindokolván bizonyos helyzeteket, mások meg elködösítik a Szentírás szövegét, csak hogy ezáltal az érdekeiket támasszák alá.

Jézus azonban nagyon egyértelmű ebben a tekintetben: Isten mindig is elítélte az erőszakot, azonosulván, rehabilitálván az áldozatot. Isten nem társul az egyén szenvedésében, Ő csak a gonosz és erőszakos körülmények alóli felszabadításában van jelen. Sokak számára a családon belüli erőszak nem más, mint egy banális, megszelídített démon, amelyet esetleg bűjtöléssel és imádkozással ellenőrzés alatt lehet tartani. Miért űzzük ki, amíg úgyis csak a pincében rejtőzködik, és az asszony sem ad okot rá, hogy előbújjon? De emlékeztetem kedves testvéreimet, hogy akárhányszor emelik kezüket feleségeikre, Isten egy görnyedt asszonyt lát, akinek jóságával, szeretetével és béketűrésével visszaélnék. És Jézus pontosan ott van, ahol mi esetleg elfordítjuk a fejünket. ■

**SÁTÁN VAN JELEN
A SZENVEDÉSSEN
ÉS A HALÁLBAN,
ISTEN PEDIG
A GYÓGYÍTÁSBAN ÉS
A SZABADÍTÁSBAN.**

Dr. Sorin Petrof, londoni lelkipásztor

GYÖKEREK (2)

(az előző lapszámában megjelent cikk folytatása)

Újból meghívlak benneteket, hogy vizsgáljuk meg a romániai adventizmus kezdeteit, és értékes tanulságokat vonjunk le abból, ahogyan Isten országunkban is megvetette a modern adventizmust alapjait. A negyedik fontos jellegzetesség:

4. Kitartás és hit

Mi – korunk szellemében – azonnali eredményeket akarunk, megfélekedzvéen arról, hogy az emberi mentalitás nehezen változik. Czechowski öt évet töltött Pitești-en, és csak két év után jutott el oda, hogy csoportjában 15-en legyenek. George

Butler, a Generál Konferencia elnöke 1884-ben négy napot töltött egy héttagú adventista közösségben. Az öt követő misszionáriusok két-három hetet töltöttek Pitești-en, 1885 és 1886 között A. C. Bourdeau pedig több hónapot. A kitartással és bizalommal megművelt föld megtermi gyümölcsét.

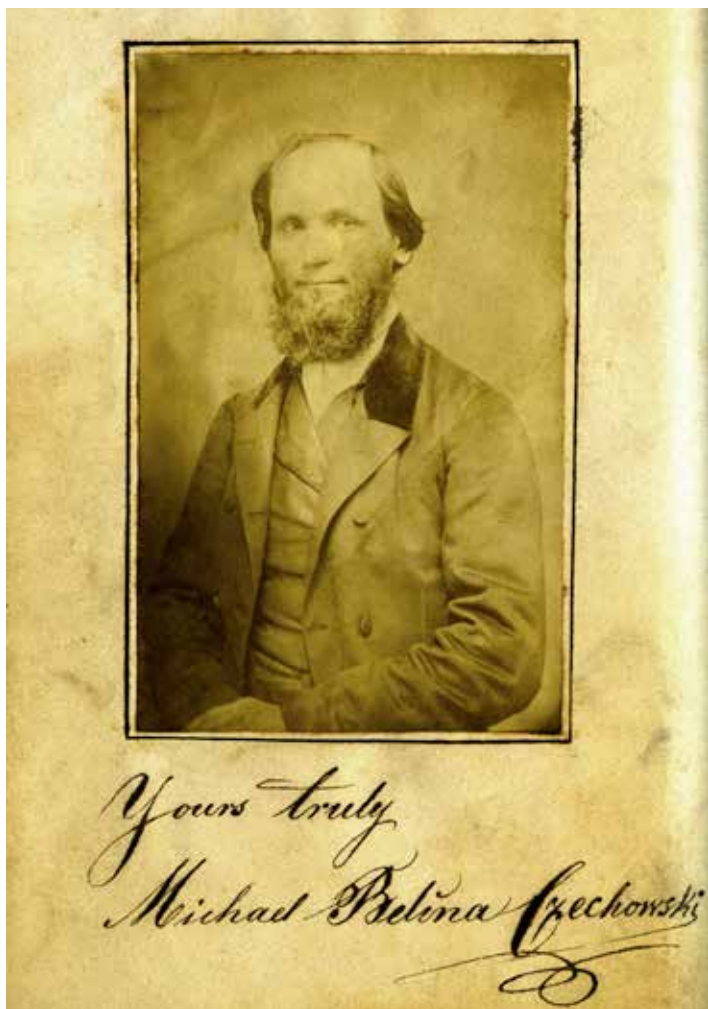
Czechowski szinte naponta tartott próféciaszemináriumokat. Toma Aslan elment Bertolával Olaszországba, hogy kiképezze magát az evangélium bemutatásának módszereit illetően, és folytathassa Czechowski munkáját. Bourdeau-t kitiltották, amikor az Aslanok egyik zsúfolásig telt üzletében prédikált. Az Aslan család brosúrákat, folyóiratokat publikált és terjesztett, köztük az „Adevărul prezent” című lapot is, négy éven keresztül. Ők és a többiek tovább folytatták az anyagok fordítását, írását, a vendégek fogadását, az Ige magyarázatát, az ellenállást, a hitet.

Sok mindenbe belefogunk, de nem vagyunk kitartóak. A fű se nő, ha húzzák. Időre van szüksége, hogy kifejlődjön.

5. Vendégszeretet és önfeláldozás

Mindazok számára, akik 1870 és 1886 között Pitești-en kitartóan hirdették a hármasság üzenetét, az Aslan család biztosított otthon és menedéket. Amint már említettem, napokig, hetekig, hónapokig, sőt évekig élvezték az Aslan család vendégszeretétét. Náluk aludtak, étkeztek, náluk létek oltalomra. Kezdve a „franciánár” Czechowskival és családjával, egészen Bourdeau-ig (akit a prefektus és a polgármester elűzött, s akit szeretettel, könnyek közt kísérték ki a vasútállomásra), az összes adventista misszionárius élvezhette e csodálatos, középosztálybeli család rendkívüli vendégszeretétét. Mindent megtettek azért, hogy otthon érezzék magukat Pitești-en, a havasalföldi kisvárosban. De nem csak ők voltak az Aslan család kedvezményezettjei: náluk lakott hetekig Philip Spies és Jacob Hen, a Brit Baptista Bibliatársulat két képviselője is, valamint a zsidó nemzetiségű Goldstein is, aki izraelita vallású társainak jött evangelizálni Pitești-re.

Ez sokba került az Aslan családnak, ugyanis 1886-ban egy zsidóüldözés vette kezdetét. A hatóságok, a többségi egyház, a kereskedő cégek és

az átlagemberek mindent megtettek, hogy elűdözzék őket a városból. „Négy nagyobb kereskedés volt a városban, ezek közül három a mienk volt... Mindenünket elveszítettük. Isten azonban nem hagyott el” – vallotta a későbbiekben Mitičă Aslan. Toma Aslan 1894-ig adventista irodalmat fordít, míg Mitičă 1905-től a bukaresti adventista gyülekezet presbitere (itt volt tag Toma özvegye is).

6. Új módszerek és hatékony kommunikáció

A Czechowski által gyakorolt módszert ma leginkább Ázsiában alkalmazzák az adventisták: idegen nyelv tanítása közben a Bibliát – pontosabban a próféciaikat – ismertetik a tanulókkal. Az első tanulmány címe, amelynek bemutatására az első találkozó estéjén került sor, a következő volt: „Az örök evangélium Dániel próféciaiban”. Az egy óras előadás kezdési időpontja este fél kilenc volt, mégis hajnali 3-kor ért véget! Az Aslan család meghívta rokonait, barátait, szomszédait, és a ház teljesen megtelt, estéről estére. A bemutatásokat Toma fordította románra.

Czechowski más módszereket is bevetett: felvázolta a próféciai táblázatot, és apologetikai ékesszólást alkalmazott. 1875 után Toma is folytatta ezt a módszert.

1884 és 1888 között megjelentették az „Adevărul Prezent” (Jelenvaló igazság) című folyóiratot. Az első évben 23.000 példányt adtak ki e negyedévente megjelenő lapból, amire az „Alarma” című napilap is felfigyelt, és „Egy új szekta” címmel cikket közölt róla, amelyben leírta, hogy „az új mozgalom Jézus második eljövételét és az eseményre való felkészülés részleteit hirdeti”. Világosan és pontosan fogalmazott.

Az európai advent mozgalmak felé is működött a kommunikáció. 1889-ben Toma Aslan két levelet írt az „Idők Jelei” bázeli szerkesztőségének, amelyben közölte, hogy Pitești-en is működik egy adventista csoport. Ezzel nyílt meg a kapcsolat a romániai és az európai adventista mozgalom között.

Az örök igazság, a kornak megfelelő öltözetben: egy ma is érvényes követelmény.

7. A Hetednapos Adventista Világegyház része

Habár az első napot ünneplő adventisták tárogatták anyagilag, Czechowski mindig is a hetednapos adventizmust hirdette, még ha nem is mutatkozott be hetednapos adventistaként. Ez a magyarázata annak, hogy a Pitești-i csoport nem alakult felekezeti csoporttá. Az 1860 és 1863 között szerveződött Adventista Egyházzal való

első kapcsolat nem volt szándékos, Ana Pigneuron és Luciano de Prato házassága révén jött létre. A Svájc-ból hazatérő Ana és édesanyja közeli kapcsolatba került azzal az adventista csoporttal, amelyet Andrews talált 1874-ben Bázelen. Ezek az adventisták minden bizonnyal beszéltek nekik a Pitești-i szombat-ünneplőkről. A következő lépés Bertola 1879-es érkezése volt. Emlékezőiben feljegyezte, hogy Pitești-en már 1876-ban – egy évvel a bázeli megjelenése után – osztozott az Idők Jelei francia kiadását. A folyóiratban megjelent Bertola jelentése, amely 20 Pitești-i tagot említ, akikhez hozzáadta még azokat a személyeket, akiket ő keresztelt meg, ami arra enged következtetni, hogy elismert hetednapos adventista lelképásztor volt.

1881-ben Toma Aslan levelet írt az „Idők Jelei” szerkesztőségének, amelyben megemlítette azt a 13 hívőt, akinek hitvallása megegyezik a szerkesztőkével, és segítséget kért az „Adevărul Prezent” folyóirat kiadásához. Ez is azt tanúsítja, hogy hetednapos adventisták voltak. A válaszban a bázeli munkatársak örömeiket fejezték ki, és együttműködésükről biztosították a román szerkesztőséget.

1883-ban Toma Aslan képviselte a romániai adventistákat a tizedik európai adventista találkozón. Amikor 1884-ben George Butler Pitești-re érkezett, megállapíthatta, hogy a román adventista közösséget „nemes, értelmes, érzékeny és magas felelősségtudattal rendelkező emberek alkotják” – ahogy az az Adventist Review and Youth Instructor”-ban is olvasható volt.

Ludwig Conradi, a legkimagaslóbb európai adventista vezető is meglátogatta a Pitești-i csoportot, A. C. Bourdeau 1886-os látogatása után. Ezt követően tört ki az erőszakos ellenállás velük szemben Pitești-en. 1888-ban írtak utoljára Pitești-i adventistákról, az Aslan család ezután Bukarestben tűnik fel, 1905-ben, az egy évvel korábban, Gerhard Perk által alapított gyülekezetben.

Napjainkban is az Adventista Világegyházhoz való tartozás tudata lényeges ahhoz, hogy az adventista ember érezze: ahhoz a néphez tartozik, amely minden népnek és nyelvnek hirdeti az evangéliumot.

Ha megvizsgáljuk gyökereinket, felfedezzük egyedi jövőnket és azonosságunkat: a világegyház részeként a Föld ezen részén hirdetésünk kell a kegyelem üzenetét, amelyet Isten minden ember számára közvetíteni akar. ■

Beniamin Roșca, nyugalmazott lelképásztor

EGY ADVENTISTA
TÖRTÉNETE
BENIAMIN
ROȘCA

A legtöbb információ dr. Adrian Neagu „The Family of Toma Aslan and the Heritage of M. B. Czechowski in Romania” című cikkéből származik.

BALLAGÁS

AZ ADVENTISTA TEOLÓGIAI INTÉZETBEN

Az Adventista Teológiai Intézet idei végzettjei június 11-én vasárnap ballagtak. Ez a nemedék 1Sám 14:7 versét választotta mottóul: „Íme, én veled leszek kívánságod szerint.” Az eseményen részt vettek tanárok, végzősök, diáktársak, szülők, barátok, meghívottak. Közülük megemlítjük a következő személyeket: Aurel Neațu végrehajtó titkár, Eduard Călugăru kincstárnok és Romică Sirbu, az Unió Nevelési Osztályának igazgatója.

Mint minden évben, ezúttal is az ünnepi program a végzősök bevonulásával kezdődött, amit George Șchiopu lelkésznek, a Teológia káplánjának a megjelentekhez intézett üdvözlése követett, majd mindenki éneken és imában magasztalta Istent. Egy kórusmű elhangzása után Aurel Neațu lelkész áhítati-motivációs beszédet tartott, első sorban a végzősök számára.

Ezt követően a Teológia „Geneze” nevű csegytűs zenekara egy zeneszámot adott elő, majd a program az esemény legvárta részével – a végzősök bemutatásával – folytatódott. Először dr. Gheorghe Modoran adjunktus hívta előre a lelkészképző kar végzőseit, majd dr. Elena

Petrescu a román és angol nyelv- és irodalomszakos végzősöket, utánuk dr. Eliza Spătărelu szólította a tanító- és óvónőképző szak végzős diákjait, végül pedig dr. Laurențiu Moț mutatta be a mesterit végző diákokat.

Ezen ünnepélyes pillanatok után (ekkor olvasták fel utoljára a naplót) minden előre hívott diákot végzett hallgatónak nyilvánított a Teológia rektora, dr. Roxana Paraschiv. Az ünnepély az esemény legmagasztosabb perceivel folytatódott: a küldetés elhangzásával és az odaszentelési imával, melyet Eduard Călugăru és Romică Sirbu testvér mondott. Miután a végzősök kórusa elénekelte a 2017-es promóció himnuszát, és szót kapott az évfolyam legjobb diákja, Alexandru Țopârlan (lelkészképző kar), a végzősök kifejezheték köszönetüket tanáraiknak, családtagjaiknak, a kollégium alkalmazottjainak.

Az ünnepi program helyszíne az Intézet nagyterme volt. Itt került sor a virágok és ajándékok átadására és a fotózásra is. A jelenlévők megosztották egymással a benyomásaikat az eseményről. Az elhangzott üzenetek igazolják, hogy ez a ballagási ünnepély is különleges tapasztalat-

ban részesítette mind a végzős diákokat, mind a diáktársakat, meghívottakat. Az Intézményben eltöltött három, négy, öt év sok okot szolgált a hála.

„Ünnepnap volt ma, egy különleges nap. Közben néztem a végzősöket, arra gondoltam, hogy az oktatásban az eredmények csak idővel mutatkoznak. Ma azonban már láthatóak a három, négy, öt év munkájának a gyümölcsei. Minden diákért külön-külön örvendek, mivel tanulmányai alatt mindenükük egyedi tapasztalatokat élt át, amelyeket megosztott velünk, és együtt sikerült felülkerekednünk a kihívásokon, akár akadémiai, akár anyagi vagy más természetű gondokkal kellett szembenéznünk. Imáinkra különleges válaszokat kaptunk. Így hát ez a pillanat elsősorban úgy marad meg emlékezetemben, mint amilyen Istent dicsőíthettük” (dr. Roxana Paraschiv, az Adventista Teológiai Intézet rektora).

„Legelőször, amikor idejöttem, tanácsra volt szükségem, fájdalmas, szenvedéssel teli időszakot éltem át akkor. Most azonban egy nagy öröme köszönhetően vagyok ismét itt. Erős érzések öntöttek el, fojtogat a sírás. Nem volt könnyű szülőként egy olyan fiatalembert támogatni, aki sok mindent meg akar valósítani az életben, de csodálattal tölt el, hogy milyen hatalmas emberek állnak Isten rendelkezésére. Különösképpen köszönöm a szponzoroknak, hogy bizalmat szavaztak a fiamnak, és ezzel az Úr munkáját támogatták. Ezért a legnagyobb öröm egy szülő számára, ha gyermeke lépteit az Adventista Teológia felé irányítja: itt kiváló nevelésben részesítik, és a lelkét

felkészítik a mennyország számára” (Constantin Topârlan, szülő).

„Amint beiratkoztam az Adventista Teológiára, tudtam, hogy személyes fejlődésem tekintetében jól döntöttem, és az Intézet fel fog készíteni az életre, de most, hogy látom: lehetőségem nyílik mások javára is hasznosítanom az itt szerzett tudást, még boldogabb vagyok. Tanulmányaim végeztével elsősorban a tanárimra gondolok, akik vezettek és példájukkal meghatározták életemet. Lehet, hogy most még nem tudatosul bennem, milyen fontos és nehéz a lelkesi hivatás, de bízom Istenben – ahogy eddig is bízam –, mert tudom, hogy Ő hívott el erre a szolgálatra, és tudom, hogy mindvégig támogatni fog” (Cătălin Ștețco, a teológiai magiszteri képzés végzőse).

A ballagási ünnepély egyben az akadémiai év nyilvános lezárása is, jóllehet a tevékenységek és kihívások a diákok, tanárok és kollégiumi alkalmazottak számára a szabadság ideje alatt sem szűnnek meg. Pár nap múlva kezdődnek a záróvizsgák, majd július 12. és 17. között zajlanak a felvételi nyári szesziojának vizsgái. Akik felvételizni szeretnének, jelentkezzenek a 021-369.53.50-es vagy a 0744-685.123-as telefonszámokon, vagy olvassák el a www.institutadventist.ro honlapon publikált felvételi tájékoztatót. Ugyanebben az időszakban lehet beiratkozni az Adventista Teológiai Intézet kollégiumának területén működő „Dr. Luca” Egészségügyi Főiskolára is. ■

TANÉVVÉGI IZGALMAK EMANUEL SALAGEAN

„EGYÜTT SIKERÜLT
FELÜLKEREDNÜNK
A KIHÍVÁSOKON, ÉS
IMÁINKRA KÜLÖN-
LEGES VÁLASZO-
KAT KAPTUNK.”

NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

AZ ADVENTISTA TEOLÓGIAI INTÉZET ÉS AZ OXFORD BROOKS EGYETEM KÖZÖS SZERVEZÉSÉBEN

Május 18-án és 19-én a cernicai Adventista Teológiai Intézetben sor került a 2017-es tudományos konferenciára. A rendezvény történetében először, az idén nemzetközi rangú akadémiai eseménynek lehettünk tanúi: a 2017-es tudományos konferencia társszervezője az Oxford Brooks Egyetem volt. A rendezvény általános címe: „Az ember és a társadalom távlatai”, a bemutatott témákat pedig négy kérdéskör szerint csoportosítottuk: (1) Teológia és vallás; (2) A tanulási folyamatot és a társadalmat segítő humán tudományok; (3) A társadalomtudományok a kutatásban és a nevelésben; és (4) az egyetemista diákok, magiszteri és doktori képzésen résztvevők tudományos munkáinak bemutatása.

Az esemény és a bemutatott tudományos munkák nagy érdeklődésnek örvendtek, a jelenlévők értékelték az információk minőségét és a kutatási témák fontosságát.

A neves brit egyetem küldöttje Roger Ramsbottom professzor volt. Előadásában az egészséges, mértékletes, értékorientált életmód fontosságát hangsúlyozta.

A bemutatott munkák közül megemlíjtük a következőket: „A szóbeli patriarchális korszak hatása a jelenkor társadalmában”; „Az emberiség megmentése egy új társadalmi berendezkedés számára – kozmikus szoteriológiai modell”; „Lélektani értékek és a megbocsátás határa”. A konferencia végén mind a szervezők, mind a résztvevők kifejezték köszönetüket és értékelésüket a találkozónak kapcsolatban.

„Véleményem szerint ez az esemény fontos volt a romániai társadalmi-humanista tudományos közösség számára, ezen belül is főként a teológusok számára. A dolgozatok és eszmecserék magas szakmai képzésről tanúskodtak. Az esemény abban a tekintetben is figyelemre méltó volt, hogy egyes dolgozatok bemutatására interneten keresztül került sor. A legjelentősebb szempont azonban az volt, hogy a konferencia egy csodálatos, Isten iránt hálával telt, szolgálatkész emberekből – tanárokból, diákokból és adminisztratív személyzetből – álló csoport munkájának a megkoronázása volt. Az idén láthattuk, hogy komoly munkával milyen szép eredményeket érhetünk el, és

a következő években törekedni fogunk, hogy még magasabb célokat érjünk el” (dr. Brîndușa Covaci, prorektor, Adventista Teológiai Intézet).

„Arra törekedtünk, hogy egymáshoz közeli kutatási területeken készült munkákat mutassunk be két különböző kutatási és interpretációs hagyományokat képviselő intézmény szempontjai szerint. A tematika gazdag volt, és megengedte, hogy egy konferencia keretében több tudományág és perspektíva képviseltesse magát. A teológia területén bemutatásra kerültek ótestamentumi és újtestamentumi témák is, valamint nyelvészeti kérdéseket vizsgáló tanulmányok. Mindenik előadás a konferencia fő témájához igazodott. Meggyőződésem, hogy a jövőben még több tudományos konferenciát kell szerveznünk” (dr. Laurențiu Moț, az Adventista Teológiai Intézet dékánja).

„Lenyűgözött a bemutatások színvonala, mind a tanár kollégáim, mind a diákok munkáinak névója. Azt is rendkívülinek tartom, hogy ezúttal az oxfordiakkal közösen rendeztük meg ezt a konferenciát. Skype-on keresztül külföldön dolgozó kollégáink előadásait is megnézhattuk, így a Jeruzsálemben tanuló Daniel Olariu beszédét is. E nemzetközi tudományos konferencián értékelendő, hogy a teológia témakörben többen is Jézus Krisztus közeli eljövételével foglalkoztak” (Florin Lăiu, Adventista Teológiai Intézet).

„Akárcsak tavaly, az idén is sikerült részt vennem a tudományos konferencián, és elmondhatom, hogy nagyon érdekes teológiai kérdések kerültek bemutatásra. Engem személyesen Gianina Petre doktorandusz „A keresztény értékek bevonása a tanulás folyamatába” című előadása tett szert a legjobban, és mindenképp alkalmazni fogom a jövőben a benne foglaltakat” (Denisa Rotaru, II. éves pedagógus hallgató).

A következő nemzetközi tudományos konferenciára a 2017–2018-as tanévben fog sor kerülni. Az idén bemutatott munkákat az Adventista Teológiai Intézet „Theorema” és „Symposion” című folyóirataiban fogjuk publikálni. ■

Emanuel Sălăgean, az Adventista Teológiai Intézet promóciós irodájának igazgatója

**AZ IDÉN
BEMUTATOTT
MUNKÁKAT AZ
ADVENTISTA
TEOLÓGIAI INTÉ-
ZET „THEOREMA”
ÉS „SYMPOSION”
CÍMŰ FOLYÓIRA-
TAIBAN FOGJUK
PUBLIKÁLNI.**

A HARMADIK OSZLOP: A SZÖVETSÉG PARANC SOLATAI (I)

Bevezető

Folytatjuk négy alapvető, megkülönböztető hitalapelvünk bemutatását, amelyek „hitünk mérőkövei”, „azonosságunk pillérei”. Az eddigiekben a „jelenvaló igazság” két oszlopát mutattuk be:

1. a szentély és az ítélet doktrínájának történetét (Dániel 8:14)
2. a hármasszöveg üzenetét (Jelenések 14:6–13)

A Szemle jelen számában elődeink „hitplatformjának” harmadik oszlopával fogunk foglalkozni, amelyről James White ekképpen írt:

„Isten törvénye [a Tízparancsolat] – ahogy azt az Ó- és az Újszövetség is tanítja – változhatatlan.”¹

Ellen White szintén megjegyezte, hogy:

„Isten mennyei temploma... valamint az Isten törvényét tartalmazó frigidárium... és a negyedik parancsolat szombatjának fénye...”²

Ez a téma pionírjaink egy gondviselészerű felfedezését dolgozza fel, amelyre az 1844. október 22-i nagy csalódás után került sor.

A szombat felfedezésének útja

Az adventisták álláspontja a millerita szakaszban

Az adventista hívők (milleriták) az 1831 és 1844 közötti időszakban egy evangélikus felekezetközi mozgalmat képviseltek. Azokban az években az Egyesült Államokban több egyházban is lelki ébredés volt tapasztalható (baptisták, metodisták, anglikánok, presbiteriánusok stb.). Köztudott, hogy ezek az egyházak a történelmi (katolikus, ortodox) egyházak teológiáját vallják és praktikáit gyakorolják a Tízparancsolat tekintélyét illetően. Lényegében két teológiai megközelítés létezik a Tízparancsolattal kapcsolatban:

1. A Tízparancsolat a törvény régi szövetségének része, amelyet Jézus kereszthalála hatályon kívül helyezett. Az új szövetség híveit a Lélek vezeti, nem a törvény betűje.

2. A Tízparancsolatnak továbbra is sértetlen tekintélye van az egyházban azzal a feltétellel, hogy úgy értsék, ahogy azt az egyház értelmezi. Például: az első két tiltás voltaképpen a pogány istenekre és bálványokra utal, nem az egyház szentjeire; vagy: a nyugalomnap parancsolatának van egy lényeges erkölcsi szempontja, és egy nem lényeges ceremonális szempontja (az erkölcsi szempont arra kötelezi az embert, hogy a hét nap közül egyet megtartsa, a ceremonális szempont pedig a hetedik nap szombatjára vonatkozik, ami a zsidók hitgyakorlásának jellegzetessége).³

Ezért tartja a keresztény világ nagy része a vasárnapot: vagy azért, mert az egyház így rendelte el, a feltámadásra történő megemlékezésért (de nem úgy, ahogy az a szombati nyugalomnap megtartásához illene), vagy pedig azért, mert a hagyomány szerint a feltámadás után Jézusnak és apostolainak állítólag szombata volt vasárnap is gyülekezni.

Az adventisták mindezekből a vasárnapot ünneplő egyházakból váltak ki, így egyáltalán nem foglalkoztatta őket a nyugalomnap teológiájának, vagy Isten parancsolatai tekintélyének vizsgálata. És ez így maradt 1844 után is. De még a várakozás napjaiban, 1844. október 22. előtt is volt legalább egy lelkipásztor az adventmozgalom tagjai között, aki szombat-ünneplő volt. Érdekes történet, pillantsunk bele.⁴

A szombat első elfogadói és az első hittagadók

Rachel Oakes (1809–1868), Amory Oakes özvegye 1843-ban a New Hampshire-i Washingtonba költözött lányával, Delight-tal, aki tanítói állást szerzett a városban. Hetednapot ünneplő baptisták voltak, akik a New York állambeli Veronában keresztkedtek meg. Mivel Washingtonban (NH) még nem volt szombat-ünneplő

A TÍZ-
PARANC SOLAT
TEKINTÉLYE
FLORIN LAIU

„ISTEN TÖRVÉNYE
[A TÍZPARANC SOLAT]
– AHOGY AZT AZ
Ó- ÉS AZ ÚJSZÖ-
VETSÉG IS TANÍTA
– VÁLTOZHATATLAN.”

közösség, elkezdtek a „Keresztény Testvérek” gyülekezetét látogatni.⁵ E közösség tagjai azonban rendszeresen látogatták a felekezeti adventista mozgalom találkozóit, amelyeket William Miller szervezett Frederick Wheeler (1811–1910) metodista episzkopális lelkipásztorral együtt.

1844 márciusának egyik vasárnapján, az úrvacsora alkalmával beszélő Wheeler kijelentette, hogy mindazoknak, akik részesülni kívánnak az

**WILLIAM MILLER
HITT ABBAN,
HOGY A NEGYE-
DIK PARANCSO-
LAT TOVÁBBRA
IS ÉRVÉNYBEN
VAN, ENNEK
ELLENÉRE AZT
ÁLLÍTOTTA,
HOGY A KERESZ-
TÉNYSÉGBEN
EZ A NAP
A VASÁRNAP.**

Úr kegyeiből, engedelmeskedniük kell Isten összes parancsolatának. Az úrvacsorai istentisztelet után Rachel megszólította a lelkipásztort:

– Már-már azon voltam, hogy felállok, és ki mondom: inkább takarják le az úrvacsorai asztalt, míg valóban be nem tartják Isten összes törvényét. Önök ugyanis rendszeresen áthágják az egyiket, mivel a pápa vasárnapját tisztelik az Úr szombatja helyett!

Wheeler tudta, hogy Rachel hetednapi baptista, ezért megértette a megjegyzését. Egyáltalán nem élte meg megaláztatásként, hogy minderre egy nő figyelmeztette, és komolyan elkezdett gondolkodni ezen a kérdésen. Wheeler meggyőződött a nő igazáról, és maga is tisztelni kezdte a szombatot, 1844. március 16-án pedig megtartotta első prédikációját a szombatról.

1844 augusztusában Thomas Preble baptista lelkész is elfogadta a szombat igazságát, és mivel az adventista (millerita) üzenetet prédikálta, kizárták egyházából. Preble a vörös indiánok 1758-as mészárlása túlélőinek leszármazottja volt.⁶

Az 1844. október 22-i nagy csalódás után, ugyanabban a washingtoni (New Hampshire) gyülekezetben, egy vasárnapi istentiszteleten, a csoport egy másik kiemelkedő alakja, William Farnsworth nyilvánosan kijelentette, hogy ő is meggyőződött a szombat igazságáról, és eldöntötte, hogy nyugalomnapként tiszteli. Példáját testvére, Cyrus Farnsworth is követte (Cyrus később feleségül vette Rachel Oakes lányát, Delight-t). 1844 után több keresztény testvér is áttért a szombat-ünneplésre.

E körülmények között maga Rachel Oakes is szombat-ünneplő adventista lett.

Thomas Preble lelkésznek fontos szerepe volt ezen üzenet terjesztésében. Ő volt az első adventista, aki írásban is kiállt a szombat mellett, a portlandi „Hope of Israel” című adventista folyóirat 1845. február 28-i számában. 1845 márciusában tanulmányát broszúra formájában is kiadták, „A Hetedik Nap Szombatja Megtartásának Kézikönyve” címmel.⁷ A traktátus több adventista családot is meggyőzött a Maine állambeli Parisben, többek között az ifjú John N. Andrews-t és a prédikátor Joseph Bates-t is, aki tengerészkapitány volt.

Bates is írt egy értekezést a szombatról, és erőfeszítései nyomán 1846 őszén James és Ellen White is elfogadta a szombatot. Bates sok adventistát befolyásolt. A testvérek kérdésére: „Mi újság, kapitány?”, szokása szerint így válaszolt: „A hetedik nap az Úr szombatja!”

Andrews a maga során John Loughborough-t, a szintén kiemelkedő adventistát (milleritát) térítette meg 1852-ben.

Sajnos, alig két évvel értekezése publikálása után, Thomas Preble elfordult a szombattól, és a szombat egyik legádázabb ellenségévé vált. Könyvet is írt a vasárnapot támogató „A hét első napjának szombatja” címmel. Hasonlóképpen tett több millerita prédikátor is, köztük J. B. Cook. William Miller szintén hallott a hetedik nap szombatjának új tanáról, amely az adventisták körében terjedt, és hitte is, hogy a negyedik parancsolat továbbra is érvényben van, viszont azt állította, hogy a kereszténységben ez a nap a vasárnap. Ezért – több adventista prédikátor biztatására – ő is állást foglalt a szombat ellen.

További adventista úttörők azonban – Joseph Bates-nek köszönhetően – 1846-ban elfogadták a szombatot: a metodista diakónus Hiram Edson, Owen Russel Loomis Crozier tanító és Franklin B. Hahn orvos. Ők azok, akik lefektették a szentély doktrínájának alapjait, Edson azon meglátásából kiindulva, hogy 1844. október 22-e nem Jézus visszajövetelének az időpontja, hanem ekkor lépett be Megváltónk a mennyi szentélyben a szentek szentjébe. Joseph Bates ismertette velük a szombat igazságát, de át is vette tőlük a mennyi szentély tanát. Ezáltal Bates még jobban meggyőződött a szombat igazságáról, ahogy azt egy 1847-ben megjelent cikkében meg is írta, Jelenések 11:19 versének próféciáját idézve:

„És megnyilatkozik az Isten temploma a mennyben, és megláttatik az ő szövetségének ládája az ő templomában; és lőnek villámlások és

szózatok és mennydörgések, és földindulás és nagy jégeső.”

A mennyei szentély doktrínájának és a hetedik nap szombatja igazságának felfedezése közötti kapcsolat megerősítette az adventista úttörők meggyőződését. Sajnos Crozier és Hahn nem maradtak meg a hitben: 1848-ban elfordultak a szombat tanától, mi több, a szentély doktrínájától is, amelyet ők maguk fedeztek fel.⁸

Rachel Oakes, aki a washingtoni (NH) hívők számára fedte fel a szombat igazságát, házasságot kötött Nathan Prestonnal, majd Vermontba költöztek. Rachel Oakes elfogadta az adventizmust a washingtoni közösségben, de az adventizmus dinamikus, ő pedig nem volt hajlandó a lelki növekedésre. A következő években Rachel egyre inkább elhidegült, és előítélettel volt a White-házaspárral szemben, akiket tulajdonképpen nem is ismert. Főként Ellen prófétai ajándékát támogatta, másokat is megméltatva lázadó magatartásával.

54 éves korában, 1863-ban, Rachel Oakes rokkanttá vált, testileg sokat szenvedett. De ebben az állapotában megújult lelki élete, amikor néhány ismeretlen elküldte neki Ellen White 13. Bizonyosságtételét.⁹ Rachel prófétaság ajándékáról vallott véleménye gyökeresen megváltozott. E tapasztalat után körülbelül egy évvel halt meg 1868-ban, dicsőítvén Jézust, amint megtudta, hogy a White-házaspár meglátogatta a New Hampshire-beli washingtoni híveket, akik 1863-ban egyöntetűen elfogadták a szombatot.¹⁰

Az adventisták előfutárai a szombat történetében

Ráműtöttem, hogy a szombat teológiáját egy hetednapot ünneplő baptista testvérnő ismertette meg az adventistákkal, tanácsaival, biztatásaival és az általa ajánlott hetednapos baptista értekezésekkel. Ebben a kontextusban be kell mutatnunk a bibliai szombat ünneplése történetének rövid vázlatát is.

A szombatot a reformáció előtt is tartották néhány hagyományos, régi egyházban, a vasárnapal együtt, és később néhány középkori mozgalom is vallotta a szombat nyugalomnapit voltát. A szombat legdokumentáltabb története azonban a reformáció után kezdődik.

A XVI. századi reformációval felébredt a nyugalomnap kérdése iránti érdeklődés is. 1529-ben Tirolban kivégeztek hét személyt, köztük Barbara de Thiers-t és Georg Frick-et, csak azért, mert a bibliai szombatot tartották. A következő évben Oswald Glait és Andreas Fisher, osztrák katolikus papok elfogadták a lutheránus reformot, beléptek a pacifista anabaptisták soraiba, és felfedez-

ték a bibliai szombat igazságát, aminek lázas hirdetői lettek. Glaitot 1546-ban végezték ki Bécsben, Fishert pedig Szlovákiában, valamikor 1600 körül.¹¹

Valószínűleg hasonló forrásokból merítkezve, 1588 körül néhány erdélyi unitárius is elfogadta a bibliai szombatot.¹² Több tízezer székely követte a példájukat – őket nevezték az erdélyi szombatosoknak. Drákói törvényeket hozott ellenük a kálvinista Bethlen Gábor (1621) és I. Rákóczi György fejedelem (1635), kegyetlen büntetésekkel, kínzásokkal, vagyon elkobzással, könyveik elégetésével, börtönnel, kényszermunkával fenyegetvén őket. 1638-ban a szombatos Torockai Jánost megkövezés általi halálra ítélték. Ezzel kezdetét vette egy két évszázados üldözés, amely időszak alatt a szombatosok katolikusok és unitáriusok között bujkáltak. 1868 után a kevés megmaradt szombatos beleolvadt a zsidó közösségbe, akárcsak az orosz szubbotnikok.

1910-ben az utolsó szombatos székelyek, Bözödújfalú 120 lakója (a falu romjai jelenleg egy víztározó fenekén fekszenek) már rég zsidó felekezetűek voltak. 1944-ben többen közülük a náci koncentrációs táborokban veszítették életüket, a túlélők pedig Izraelbe vagy más országba emigráltak.

ráltak. Habár a romániai adventisták nem közvetlen utódai a székely szombatosoknak, Erdély szombatosait mégis a szombat-ünneplő keresztény közösség elődeiként említik.

1610 körül, röviddel azután, hogy Közép-Európában és Erdélyben megjelentek a szombatosok, a mozgalom komoly teológiai vitákat váltott ki Angliában is, ahol a szombat-ünneplők élén Traske és Jackson prédikátor állt, nehéz üldözések közepette. A Traske-házaspárt börtönbe zárták, de a férj, John nem bírta a kínzásokat, és megtagadta hitét. A felesége azonban – akinek keresztnévét nem ismerjük – börtönben bekövetkezett haláláig hűséges maradt.

1588 KÖRÜL NÉHÁNY ERDÉLYI UNITÁRIUS ELFOGADTA A BIBLIAI SZOMBATOT. TÖBB TÍZEZER SZÉKELY KÖVETTE A PÉLDÁJUKAT, ÖKET NEVEZTÉK AZ ERDÉLYI SZOMBATOSOKNAK. A KÁLVINISTA FEJEDELMEK DRÁKÓI TÖRVÉNYEKET HOZTAK ELLENÜK, KEGYETLEN BÜNTETÉSEKKEL FENYEGETVE ÖKET.

A szombatos mozgalom a következő személyek tevékenységének köszönhetően fejlődhetett tovább Angliában: Theophilus Brabourne, puritán lelkész, Philip Tandy, anglikán pap, James Ockford, Thomas Tillam, Henry Jessey, John James, Stephen Mumford baptista lelkészek, és Eduard Stennet orvos. Munkásságuk nagy ellenállásba ütközött, és bekerült a történelemkönyvekbe.

1650 után a szombat sikeres védelmezője volt a hugenotta Peter Chamberlen, a királyi család orvosa, a szülészeti fogó feltalálója, valamint a Bampfield-fivérek: Francis (arisztokrata anglikán pap, később baptista lelkész) és Thomas (országgyűlési képviselő).

1665-ben a hetednapos baptisták Amerikába is megérkeztek. Stephen Mumford volt az első prédikátoruk, és ő alapította az első amerikai hetednapos baptista gyülekezetet is 1671-ben, a Rhode Islandi Newportban. Ezt követően újabb gyülekezetek jelentek meg Pennsylvániában, Connecticutban, New Jerseyben, New Yorkban, Virginiában és a két Carolinában. 1801-ben megszerveződött a Hetednapos Baptista Egyház Generál Konferenciája. 1836-ban iskolát alapítottak, szombat-ünneplést hirdető apologetikai irodalmat terjesztettek, tevékeny misszionáriusok voltak.

Érdekes megjegyezni, hogy hetednapos baptisták nem vettek részt a millerita mozgalomban. Egyesek közülük 1844 után adventisták lettek, de a két felekezet nem egyesült. 1844 után mintegy három évtizedig szoros kapcsolat volt a két mozgalom között, de egység sosem volt. Egyének, családok tértek át a baptisták soraiból az adventistákéba, de a baptista vezetők gyanakvóan tekintettek az adventistákra: elsősorban azért, mert az elején az adventisták nem tartották a szombatot, másodsorban azért, mert az adventisták sokat foglalkoztak a próféciákkal és Jézus visszajövetelével, és végül pedig azért, mert az adventisták túl könnyen vállaltak fel olyan doktrínákat, amelyek ellenkeztek a hagyományos keresztény hitelvekkel (például tagadták az örökké tartó pokol létezését és a lélek halhatatlanságát).

Ellen White írásaiból kitűnik, hogy a hetednapos baptisták és adventisták közötti kapcsolatot a leginkább az rontotta meg, hogy a baptisták elenségesen viszonyultak az adventista jellegzetességekhez. Rachel Oakes-Preston is ezeket az előítéleteket táplálta az adventistákkal szemben. A hetednapos baptisták a kongregacionális szervezési formát kedvelik, azaz minden gyülekezet maga dönt a sorsát illetően, továbbá – a többi baptistához hasonlóan – helyből elvetik a próféta ajándéka megjelenésének lehetőségét. Természetesen voltak olyan hetednapos adventisták is, akik bíralták

az egyház hierarchikus szervezeti felépítését, és a Szentlélek tekintélye közösségi megnyilatkozásaival szemben is előítélettel voltak. Ezért is oly időszereük még ma is Ellen White figyelmeztetései:

„K testvér nem tudja, milyen lélek dolgozik benne. Befolyását a sárkány seregének befolyásával egyesíti, hogy ellenálljon az Isten parancsolatait megtartóknak és a Jézus hitét vallóknak (Jel 12:17). Nehéz küzdelmet kell megvívnia. Ami a szombatot illeti, K testvér ugyanazt az álláspontot képviseli, mint a hetednapos baptisták. Fosszátok meg a szombatot a (három) angyal üzenetétől, és teljesen elveszíti erejét. De ha a szombatot összekötjük a harmadik angyal üzenetével és a Jézus bizonyágtételével, együtt legyőzhetetlenek. Olyan erő rejlik bennük, amely meggyőzi a hitetleneket és a hűtleneket, kihozza őket a világból, megerősíti lábaikat, hogy tántoríthatatlanul megálljanak a hitben, éljenek, növekedjenek és virágozzanak az Úrban. Eljött az idő, hogy Isten wisconsini népe megtalálja a helyét.”¹³

„Hadd, meséljek néhány érdekes dolgot az itteni munkánkról! Szombaton az Adams Centerben beszéltem (New York, 1890. október), egy zsúfolásig telt teremben. Sok nem adventista is volt a hallgatóságban. Azt mondták, hogy soha ennyien nem voltak még az Adams Centerben. Szép számmal voltak hetednapos baptisták is. Jelenleg közösségük nagy befolyásnak örvend a városban, nagy gyülekezetük van New Yorkban. A lelkészüket is – név szerint Prentice – jelen volt a legtöbb előadáson. Nem tűnt olyanoknak, mint aki előítéleteket táplál velünk szemben, ellentétben a többi lelkész kollégájával. Aztán van egy másik kiemelkedő személyiség, aki az Adams Centerben lakik, de nem emlékszem a nevére. Jómódú ember, és őt sem fűtik azok az előítéletek, amelyek egyes hetednapos baptistákat. Részt vett az előadásainkon, és úgy tűnik, hogy nagyon tetszettek neki. Lelkészeink bízhatnak abban, hogy szolgálattal eloszlatom hetednapos baptista testvéreink előítéleteit.”¹⁴

Az Adams Centerben tartott előadásokról szóló emlékezéseiben Ellen White ír pár sort a helység szombatosairól is, hangsúlyozván, hogy törvényeskedő személyek voltak:

„Egyesek, akik elérték koruk derekát, gyermekkoruk óta a szombatot ünnepelték, így nevelték őket, Krisztus keresztségét azonban nem vették. Olyan lelki állapotban voltak, hogy az volt az érzésem, nehéz őket meghatni üzenetünkkel. Meg kellett rendítenünk jó cselekedet-

**FOSSZÁTOK
MEG A SZOMBATOT A (HÁROM)
ANGYAL ÜZENETÉTŐL, ÉS TELJESEN
ELVESZÍTI EREJÉT.
DE HA A SZOMBATOT
ÖSSZEKÖTJÜK
A HARMADIK
ANGYAL ÜZENETÉVEL
ÉS A JÉZUS
BIZONYÁGTÉTELÉVEL,
EGYÜTT
LEGYŐZHETLEN-
NEK. OLYAN ERŐ
REJLIK BENNÜK,
AMELY MEGGYŐZI
A HITLENENKET
ÉS A HŰTLENENKET,
KIHOZZA ŐKET
A VILÁGBÓL, MEG-
ERŐSÍTI LÁBAIKAT,
HOGY TÁNTORÍTHAT-
LATANUL MEG-
ÁLLJANAK A HIT-
BEN, ÉLJENEK,
NÖVEKEDJENEK
ÉS VIRÁGOZZA-
NAK AZ ÚRBAN.**

teikben bízó életüket, hogy érezzék: Krisztus nélkül elvesznek! Nem mondhattunk le ezekről a lelkekről, teljes erőnkkel arra törekedtünk, hogy segítségünk rajtuk. Végül meghatották őket előadásaink, és boldogan mondhatom el nektek, hogy többen is jó úton haladnak.¹⁵

A hetednapos adventisták és baptisták közötti kapcsolat vázlatos bemutatása foghíjas lenne, ha nem említenénk meg a tényt, hogy más szombatos közösségek sok adventista számára nagyobb vonzerőt képviseltek, mint maga az adventizmus. Sok adventista van ma is, aki csak általánosságban véve szombatos, és túl kevés köze van a valódi adventista lelkiséghez és a kereszthez, akár azért mert szabadosabb, akár azért, mert túlságosan törvényeskedő, szörszálhasogató. Főleg azok az adventisták sodródnak ebbe a csapdába, akik elutasítják Ellen White profétai munkásságát.

A legközismertebb Ludwig Conradi esete (1856–1939). Conradi az egyik legtehetségesebb misszionárius volt, aki az európai missziószolgálat irányítója volt. Miután egy fél évszázadot szolgált hűségesen az egyházat, 76 éves korában elhagyta sorainkat, és több „autonóm közösséget” alapított, amelyekbe ezrével vonzotta az adventistákat. 1939-ben ezek a közösségek a hetednapos baptista egyházhoz csatlakoztak („Hetednapos Egyesült Evangélikus Keresztények”). Conradi a lelkészülként dolgozott, és Ellen White ellen prédikált. Ez a mozgalom elterjedt Németországban, Lengyelországban és Csehországban, s a lelkülete az európai adventistákat is befolyásolja. Conradi fia azonban – aki ismert orvos –, feleségével együtt hűséges maradt az adventista hithez.¹⁶

Érdekes megjegyezni, hogy a 170 évvel ezelőtt megjelent hetednapos adventisták sokkal többet fejlődtek, mint az 1600-as években megjelent hetednapos baptisták. Húszmillió hetednapos adventista él ma a világon, míg hetednapos baptista mindössze 60.000! Istennek közöttük is számos értékes követője van, különleges áldásait azonban azokra árasztotta ki, akik tiszteletben tartják Jézus János 17-ben lejegyzett imáját, és követik Isten különleges vezetését, amelyet a „maradék” számára nyilatkoztatott ki.

Befejezés

Kezdetnek felvázoltam, miként fogadták el adventista elődeink a szombatot, valamint hogyan kapcsolódik az advent egyház a múlt szombatos mozgalmaihoz. Láthattuk, hogy az adventizmusban a szombat tana szerves kapcsolatban áll további eszkatologikus-apokaliptikus doktrínákkal, és a Jelenések 11:19 versének profécijája – a meny-

nyi szentély, a frigyláda és a Tízparancsolat kontextusában – megerősítette elődeink szombatos meggyőződéseit.

Az apokaliptikus szöveg azonban nagyon kihívó. Mit keres a frigyláda a mennyben? Nem az ószövetség frigyládjáról van szó? Mi a helyzet ezekkel a szövetségekkel? Hát a törvénnyel és a parancsolatokkal? Hogy jön ide a szombat fogalma? Hogyan igazolható az evangéliummal egy ilyen látomás? Az Úr segítségével megpróbáljuk megválaszolni ezeket a kérdéseket lapunk következő számában. ■

1. *Review and Herald*, 6/1854, 1. oldal.
2. *Counsels to Writers*, 30.1 (MS 13/1889)
3. Az egyház a kor politikája javára értelmezett más parancsolatokat is, mint például a gyilkosságot tiltó parancsolatot.
4. Az információk a White Alapítványtól származnak: www.whiteestate.org/pioneer/wheeler.asp
5. A „Keresztény Testvérek” a „Plymouth-i Testvérek” nevű mozgalom kiterjedése volt. A „Plymouth-i Testvérek”-et Írországban és Angliában alapította John Nelson Darby, George Müller és mások (körülbelül 1827 és 1831 között). Romániában keresztény evangélikusokként vannak jelen.
6. Lásd http://preblefamily.org/books/Preble_Massacre.pdf.
7. Preble értekezését elolvashatjátok eredeti, angol nyelven itt: www.aloha.net/~mikesch/tract.htm
8. Ellen G. White első látomásai a szombat igazsága elhagyásának tendenciájára vonatkoztak, és utaltak ugyanakkor az egyház utolsó nagy válságára is. E látomásai azonban elsősorban az 1844-es eseményekhez kapcsolódnak.
9. A 13. bizonyágtétel a *Bizonyágtételek* első kötetében jelenik meg (1-től 14-ig). 1867. október 21-én publikálták. Lásd a 630. oldalt.
10. Több online dokumentum is van, amelyből többet megtudhatunk arra vonatkozóan, hogy miként fedezték fel az adventisták a szombat igazságát. Nagyon hasznos dokumentum a következő: www.Fredbischoff.com/wp-content/uploads/2010/03/PrestonRachelReview.pdf.
11. További adatokat az anabaptista eredetű szombatosok történetéről a következő webhelyen olvashatsz: gameo.org/index.php?title=Welcome_to_GAMEO
12. A nemes Eőssi András és Péchi Simon kancellár – mindketten Matthias Vehe (Glirius) német protestáns teológus tanítványai voltak. Matthias Vehe radikális judaizáló volt, aki elvetette az Újtestamentumot mint kinyilatkoztatást. https://en.wikipedia.org/wiki/Szekler_Sabbatarians
13. *Manuscript* 3, 1862, 4, 5; 5MR 295.4; 1T 337.
14. *Letter 108*, 1890.2. https://egwwritings.org/?ref=en_Lt108-1890.2¶=6758.8
15. *Life Sketches*, 181.3.
16. D. A. Delafield, *Ellen G. White in Europe*, 1885–1887, 286–296.

Florin Lăiu, az Adventista Teológiai Intézet bibliaprofesszora

FOLYTASSUK A BIBLIA OLVASÁSÁT!

I. Olvassátok el a következő igeszakaszokat: 2Sámuel 19–24; 1Királyok 1–22 és 2Királyok 1–25, majd válaszoljatok az alábbi kérdésekre:

1. Melyiket választotta Dávid a három szerencsétlenség közül, amelyet Gád próféta az Istentől kapott kinyilatkoztatás útján a tudomására hozott?

- a. hét év éhínség az országban
- b. három hónapig szökevényként kell élnie
- c. három napi döghalál

2. Ki Salomon édesanyja?

- a. Ruth
- b. Mária
- c. Betséba

3. Kit választott magának Illés tanítványul?

- a. Jéhut
- b. Elizeust
- c. Akhábot

4. Milyen ruhadarabot kapott Elizeus Illéstől?

- a. palástot
- b. inget
- c. sálat

5. Ki volt a király Babilonban Joákim, Júda királyának idején?

- a. Nabuzár-Adán
- b. Nabukodonozor
- c. Gedália

II. Tedd megfelelő sorrendbe az alábbi szavakat, kifejezéseket, és egy nagyon ismert bibliaszöveg fog megjelenni a szemed előtt!

Szólj, / És monda Sámuel: /
mert hallja a te szolgád! /
oda állott és szólítá, / Sámuel, Sámuel! /
Akkor eljövén az Úr, / mint annak előtte:

A helyes megfejtések: I.
1. c) 2Sámuel 24:10–14; 2. c) 1Királyok 1:11;
3. b) 1Királyok 19; 4. a) 2Királyok 2:1–14;
5. b) 2Királyok 25:36–37.
II. 1Sámuel 3:10

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztá-
lyának aligazgatója

A MENNY – BELÜLRŐL

A mennyország hatalmas és szent Istenünk lakhelye, és szeretné, hogy örökre vele legyünk otthonában. A fotográfusok – még az amatőr fényképészek is – tudják, hogy ritkán találnak az égboltozatnál varázslatosabb témát. És milyen szép lehet a menny belülről, ha kívülről is ennyire lenyűgöző!” (Astrid Lingren)

Az Édenben Sátán azt ígerte az embernek, hogy olyanok lesznek, mint Isten, ha nem engedelmessé válnak Teremtőjüknek. Azonban ahelyett, hogy Istenhez váltak volna hasonlók, egyre inkább rá, a csalóra kezdtek hasonlítani, aki törbe csalta őket. Sátán most már uralkodott felettük, és a benne lévő összes gonosszággal megtöltötte szívüket. És többé nem láthatták a Paradicsomot, csak kívülről.

Az élet rejtett oldala

A megújulás folyamata belülről kezdődik el, akkor is, ha oly nagy fontosságot tulajdonítunk a külső, látható dolgoknak. Az igazi szükséglet a belső, lelki változás, mely szívünk rejtett zugaiban megy végbe, ahova csak Istennek van betekintése. Még mi sem láthatunk bele lelkünk mélységébe Isten segítségével nélkül. A lelki életben nem szunyadhatunk a győzelem babérjaival a kezünkben. A biztos vesztünkbe rohannánk. Lelki megvalósításaink olyanok, mint az izraelitáknak a pusztában adott mennyei manna: csak azon a napon volt ehető, amelyen hullott (2Móz 16:4,20).

Múltbéli lelki győzelmeink nem szereznek számunkra olyan érdemeket, amelyek árnyékában elszunyadhatnánk, és ma már nem kellene keresnünk többé Istent. Ha következetes akarattal törekednénk Krisztushoz hasonlókká válnunk, Sátán számos kísértése továbbra is.

„A kegyelem időszakában élünk. Az örök élet feltételei tehát ma is ugyanazok, mint az Édenben voltak: tökéletes életszentség, összhang Istennel, valamint az isteni törvények elveihez való tökéletes alkalmazkodás. Az öszövétség a jellem ugyanazon mértékét szabja meg, mint az új. Ezt a mértéket nem lehetetlen elérnünk. Minden Isten által adott parancs, minden utasítás egyúttal a lehető legbiztosabb ígéretet rejti magában. Isten gondoskodott arról, hogy Őhozzá hasonlóvá válhassunk, s ezt az átalakulást el is fogja végezni mindenkiben, aki a saját romlott akaratát nem szegezi szembe az Övével, és ezzel nem akadályozza kegyelmének munkálkodását” (Ellen G. White, *Gondolatok a Hegyibeszédről*, 76).

Habár a keresztyény körökben sokat beszélnek az élet megváltozásáról, a Krisztussal való azonosulásról, a való-

ság az, hogy az igazi változások ritkábbak, mint az arról szóló beszélgetések. Az átalakulást akkor érezzük szükségesnek, ha teljes lényünkkel vágyunk Krisztus jóságának és erejének birtoklására, és egyre jobban alkalmazkodunk Isten mindannyiunkhoz intézett elhívásának feltételeihez. „És a világ elmúlik, és annak kívánsága is; de aki az Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké” (1Jn 2:17).

Utazók a menny felé

Isten gyermeke számára a keresztség – habár több külső jegye van: fehér ruha, virágok, elhangzó ígéretek, fogadalom – egy különleges önvizsgálat, amelyet a menny kandidátusa elvégez. Ha a külső szép, a belső vajon milyen? A keresztelendők szíve igazolja, hogy számukra már elkezdődött az örökkévalóság, és látni szeretnék a mennyet belülről. Hányan élték át júniusban ezt az örömet? Egy különleges jellemmel rendelkező kislány, akinek az édesanyja egy évvel korábban keresztkedett meg. Istennek egy másik lánya, aki sokáig küzdött, hogy legyőzze a dohányzás szenvedélyét, vagy egy hűséges adventista nő férje, aki 30 év tévelygés után döntött úgy, hogy megkeresztelkedik. Mindannyian az átalakulás mellett döntöttek, hogy jellemük egyre jobban hasonlítson a Krisztus jellemére.

A Krisztus hasonlóságára való törekvés ebben a földi életben egy állandó fejlődés az örökkévalóság felé, melynek magvát Isten mindannyiunkba beleültette a teremtéskor: „Örökljétek ez országot, amely számotokra készítettet a világ megalapítása óta” (Mt 25:34; Lk 19:17). Ez a fejlődés most keresztyény tanítványságunk által folytatódik. Jellemünk átalakulásának folyamatáról van szó, melynek végén bizalomra méltókká válunk Isten előtt. „Amik most jellemben és szent szolgálatban vagyunk, az biztos tükröződése annak, amik a mennyben leszünk” (Ellen G. White, *Nevelés*, 307).

„Egy örökkévalóság óta várlak” – habár alig telt el 10 perc. „Miért tart egy örökkévalóságig?” „Egy örökkévalóság, míg befejezed a házi feladataidat.” Nem nagyon tudjuk, mit kezdjünk az „örökkévalóság” fogalmával, mégis gyakran használjuk, amikor türelmetlenkedünk. De legalább így jobban megértjük az örökkévalóság lényegét: csak akkor tűnik rettenetesen hosszúnak, ha nem a megfelelő helyen töltjük. Ha szeretnénk látni, mennyire szép a menny „belülről”, és bejutunk majd a mennyországba, egy örökkévalóság áll majd rendelkezésünkre, hogy megcsodáljuk. ■

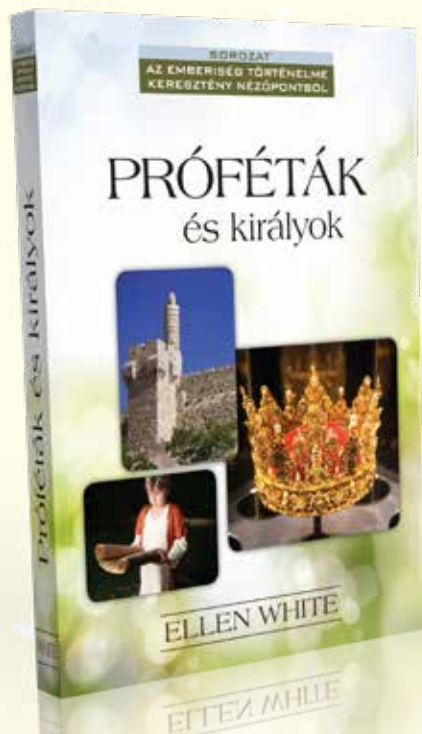
ȘTEFAN TOMOIAGĂ
ELNÖK

ROMÁN UNIÓ

✉ stefantomoiaga@adventist.ro
☎ +40 745 774 064

🏠 Voluntari, Str. Erou Iancu Nicolae
Nr. 38-38A, 077190, Ilfov, Romania

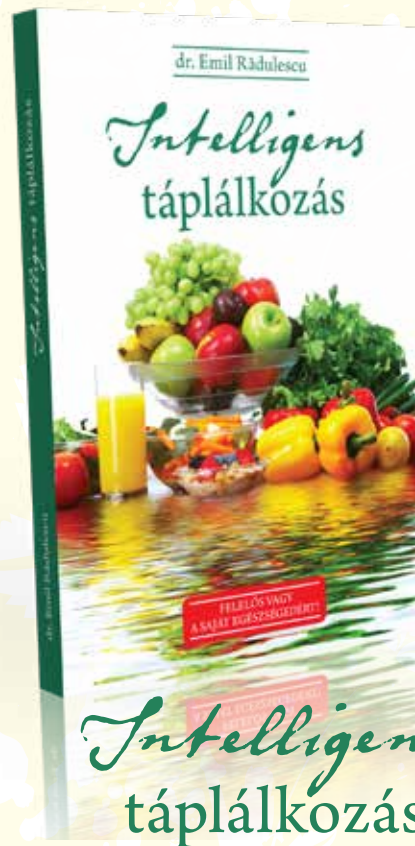
Próféták és királyok

A *Próféták és királyok* könyve nem egy rendszerezett történelmi jelentés vagy krónika leírása, hanem sokkal inkább a korabeli Izrael vallási és politikai életét meghatározó eseményeknek és személyeknek a bemutatása, ahogy azt a Szentírás Ószövetsége is olvasói elé tárja.

Az egységes és virágzó Izraelből egy a népek közé szét-szóródott nemzet lett, amelynek maradéka visszatért az országba, hogy újjáépítse az ősi alapokat, és várja a vágyott Messiás, Megváltó és Király általi restaurációra kapott ígéretetek teljesedését.

Izrael népe életének emelkedőiben és lejtőiben saját tapasztalatainkra ismerünk, és felfedezzük ugyanannak az Istennek a beavatkozásait, aki az emberiség történelmét igazgatja, de akinek minden ember életére vonatkozóan is különleges terve van.

ELLEN G. WHITE (1827–1915) különleges lelki ajándékokkal megáldott személy volt. Élete, munkássága, írásai rendkívüli hatást gyakoroltak kortársaira, és azóta is emberek millióira, világszerte. Írásai – 40 könyv, mintegy 5.000 újságcikk és 50.000 oldalnyi kézirat – Istenről, vallásról, nevelésről, emberi kapcsolatokról, jóvondolésról, könyvkiadásról, táplálkozásról, ügyvezetésről, az evangélium hirdetéséről szólnak. A műveiből készült válogatásokkal együtt angolul megjelent könyveinek száma ma már száz fölött van. Az ő műveit fordították le a legtöbb nyelvre a világon.

Intelligens táplálkozás

FELELŐS VAGY A SAJÁT EGÉSZSÉGEDÉRT!

Az egészséges életmód iránt soha nem volt olyan nagy érdeklődés, mint manapság. Ugyanakkor soha nem létezett annyi megtévesztő információ erről, mint ma.

Ez a kötet az újabb tudományos eredmények alapján választ nyújt mindazok kérdéseire, akik egészségesebben szeretnének élni.

Az újabb kutatások eredményei meglepőek és számos eddigi véleményünk átgondolására késztetnek. Úgy tűnik, hogy a gyógyító orvoslás fejlődése már elérte a határait, és ezzel együtt a kiadások szinte elviselhetetlenül magasak, ezért a tudósok egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a betegségek megelőzésére, napjaink egyetlen ésszerű intézkedésére, mivel az anyagi források egyre korlátozottabbak.

„Az egészség nem olyan valami, amit birtokolhatunk, hanem egy folyamat, a létezés egy formája.”

EMIL RĂDULESCU tapasztalt belgyógyász, aki sok éven át a Bukaresti Egyetemi Klinikán dolgozott. Több mint 1200, egészségről szóló rádióműsorban vett részt, amelyek révén közismertté vált.

